

Azərbaycanda düşünülmüş uzunmüddətli siyasət ən yüksək səviyyədə həyata keçirilir

Proqnozlar üstələnilir

9 ayın yekunları sosial-iqtisadi inkişafın dinamikliyindən xəbər verir

“Biz Azərbaycanı müasir, sürətlə inkişaf edən, şəffaflığı öz siyasətində bayraq edən ölkə kimi görmək istəyirik və buna nail olacağıq. Heç kim bu işdə bizə mane ola bilməz.”

İlham ƏLİYEV

Sanki gəlişini bu yaxınlarda qeyd etdiyimiz 2019-cu il artıq sona çatır. Deməli, bütün səviyyələrdə ilin arxada qalan 9 ayı ərzində görülmüş işlərə, əldə olunan yekunlara, eləcə də buraxılan səhvlərə, proqnozların doğrulmasına mane olan nöqsanlara nəzər salmaq, hesabat vermək və nəticə çıxarmaq mümkündür. 3 rübün yekunlarının bir üstün cəhəti də ondan ibarətdir ki, bu dövr ərzindəki mövcud reallığa söykənib ilin necə başa vurulacağı haqqında əsasən real proqnoz söyləmək mümkündür.

Bu baxımdan həm oktyabrın 15-də Prezident İlham Əliyevin yanında keçirilən iqtisadi müşavirədə səslənən fakt və göstəricilərə, həm də Dövlət Statistika Komitəsinin ilin 9 ayı üzrə açıqladığı rəqəmlərə əsaslanıb demək olar ki, Azərbaycanın yeni tarixində mühüm dövr kimi yadda qalacaq 2019-cu il də ölkəmiz və xalqımız üçün uğurlu olacaq.

9 ayda 58,4 milyard manatlıqdan çox ÜDM istehsal edilib

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə 58 milyard 464,2 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,6 faiz artaraq 1 milyon 611,1 min nəfər olmuşdur. İqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 3,5, neft-qaz sektorunda isə 1,1 faiz artmışdır.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına əsasən, bu dövrdə tikinti sektoru istisna olmaqla iqtisadiyyatın bütün sahələrində istehsalın artımı müşahidə edilmişdir. İnformasiya və rabitədə əlavə dəyər 16,4, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıqda 7,1, turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işdə 4,9, ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmirində 3, sənayedə 2,5, nəqliyyat və anbar təsərrüfatında 1,3, digər xidmət sahələrində 2,2 faiz artmış, tikintidə isə 5,6 faiz azalmışdır.

Əhəlinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5910,1 manata bərabər olmuşdür.

İqtisadi sektorda orta aylıq əməkhaqqı 8,9 faiz artıb

Cari il sentyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə iqtisadiyyatında muzdlı çalışan işçilərin sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,6 faiz artaraq 1 milyon 611,1 min nəfər olmuşdur. Onlardan 899 min nəfəri iqtisadiyyatın dövlət, 712,1 min nəfəri qeyri-dövlət sektorlarında fəaliyyət göstərmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına əsasən, muzdlı işləyənlərin 20,4 faizi təhsil, 18 faizi ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 13,3 faizi sənaye, 8,3 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,5 faizi tikinti, 6,9 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,3 faizi kənd və meşə təsərrüfatları, eləcə də balıqçılıq, 1,7 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 12,6 faizi digər sahələrdə məşğul olmuşlar.

Ardı 6-cı səh.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yanında iqtisadi müşavirə

Oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yanında iqtisadi müşavirə keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı müşavirədə nitq söylədi.

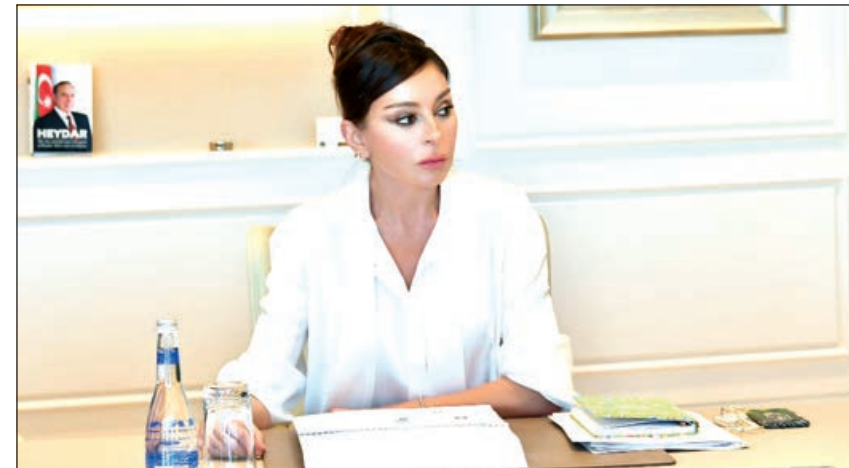
Prezident İlham Əliyevin nitqi

- Doqquz ayın sosial-iqtisadi göstəriciləri müsbətdir. İqtisadi artım təmin olunub. Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, qeyri-neft sektorunda iqtisadi artım 3 faizdən çoxdur. Bu, onu göstərir ki, şəxsləndirmə ilə bağlı tədbirlər öz nəticəsini verir. Əlbəttə, biz istərdik ki, artım daha da yüksək olsun. Hesab edirəm ki, buna nail olmaq üçün kifayət qədər imkanlar, potensial var. Sadəcə olaraq, biz bu potensialdan maksimum səmərə ilə istifadə etməliyik.

Yenə də qeyri-neft sənayesi sahəsində yüksək göstəricilər mövcuddur. Beləliklə, qeyri-neft sənayemiz 15 faizdən çox artıb.

Bu, onu göstərir ki, son illərdə aparılan islahatlar, xüsusilə qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı atılan addımlar öz bəhrəsini verir. Deyə bilərəm ki, qeyri-neft sənayemizin 15 faizdən çox artması dünya miqyasında rekord göstərici hesab oluna bilər.

Bununla bərabər, bildiyiniz kimi, son illərdə kənd təsərrüfatına böyük investisiyalar qoyulmuşdur. Kənd təsərrüfatının inkişafı prioritet sahə kimi müəyyən edilmişdir. Mən, eyni zamanda, əvvəlki illərdə bir qədər təəccüblənirdim ki, nə üçün bu qədər investisiyaların müqabilində, bu qədər dəstəyin, sub-

sidiyaların, güzətlə şərtlə verilmiş kreditlərin olduğu bir zamanda kənd təsərrüfatında artım 2-3 faiz idi. Ancaq hazırda bu sahədə də ciddi irəliləyiş müşahidə olunur. Beləliklə, kənd təsərrüfatı doqquz ayda 7 faizdən çox artmışdır.

Digər iqtisadi göstəricilərimiz də çox müsbətdir. Bizim xarici dövlət borcumuz çox aşağı səviyyədədir - ümumi daxili məhsulun cəmi 17 faizini təşkil edir. Bu göstəriciyə görə biz dünya miqyasında doqquzuncu yerdəyik. Onu da bildirməliyəm ki, bizdən daha yaxşı nəticəsi olan ölkələrin bəziləri ölkələrdir ki, onlara, ümumiyyətlə,

xaricdən heç bir kredit verilmir. Ona görə də onların yüksək pillədə kənd təsərrüfatında artım 2-3 faizdir. Ancaq hazırda bu sahədə də ciddi irəliləyiş müşahidə olunur. Beləliklə, kənd təsərrüfatı doqquz ayda 7 faizdən çox artmışdır.

İnflyasiya çox aşağı səviyyədədir, 2 faizdən bir qədər çoxdur. Nəzərə almalıyıq ki, bu il çox ciddi və böyük sosial paket reallaşdı - 4 milyon 200 mindən çox insanın maddi

vəziyyəti yaxşılaşdı, pensiyalar, əməkhaqqı, müavinətlər artırıldı. Yeni bu məqsədlər üçün milyardlarla manat vəsait xərcləndi və bu vəsait sosial-ünlü istiqamətə nəzərdə tutuldu. Buna baxmayaraq, inflyasiya çox aşağı səviyyədədir. Bu, çox yaxşı göstəricidir. Əhəlinin gəlirləri yenə də inflyasiyanı əhəmiyyətli dərəcədə üstələyir.

Minimum pensiyaların alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsinə görə Azərbaycan bu gün MDB məkanında birinci yerdədir. Orta aylıq pensiyaların həcminə görə isə üçüncü yerdədir. Əlbəttə ki, bu, bizi qane edə bilməz. Ancaq mən müqayisə üçün bunu bildirməliyəm. Hər şey müqayisədə ölçülür. Gələcəkdə də minimum əməkhaqqının, minimum pensiyaların artırılması üçün bizdə iradə var və imkanlar buna uyğun olmalıdır. Buna nail olmaq üçün bütün maliyyə və iqtisadi sahədə tam şəffaflyq təmin edilməlidir. Hazırda kifayət qədər çox ehtiyatlarımız var və hökumət qarşısında vəzifə qoyulub ki, biz bütün bu ehtiyatları aşkarlayaq və həm bütçə gəlirlərimizi artıraraq, həm də bütçə xərclərimiz məqsədyönlü və şəffaf olmalıdır.

Ardı 2-3-cü səh.

Azərbaycan-Koreya əlaqələri uğurla inkişaf edir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 16-da Koreya Respublikası Milli Assambleyasının sədri Mun Hi-sanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nümayəndə heyətinin üzvlərini salamlayan Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

-Mən sizi Azərbaycanda səmimiyyətlə salamlayıram, ölkəmizə xoş gəlmisiniz. Əminəm ki, sizin səfəriniz iki ölkə arasındakı əlaqələrə yeni təkan verəcək. Bizim əlaqələrimiz uğurla inkişaf edir və şadam ki, Koreya-Azərbaycan əlaqələri yeni pilləyə qalxıb. Siyasi əlaqələrimiz yüksək səviyyədədir və sizin səfəriniz bunu bir daha təsdiqləyir. Dövlət başçıları səviyyəsində qarşılıqlı rəsmi səfərlər həyata keçirilmişdir. Əlbəttə ki, iqtisadi sahədə əməkdaşlıq daha da geniş vüsət alır. Azərbaycanda 70-ə yaxın Koreya şirkəti rəsmi qeydiyyatdan keçib. Bir neçə Koreya şirkəti Azərbaycanda müxtəlif infrastruktur və

inşaat layihələrində iştirak edir. Bakı şəhərində yeni tikilmiş, arxitektura baxımından cəlbedici olan bezi binaların memarlıq dizaynı Koreya şirkətləri tərəfindən təmin edilmişdir. Ümumiyyətlə, biz istəyirik ki, qarşılıqlı investisiya qoyuluşu daha geniş vüsət alsın. Azərbaycan sizin ölkəyə yarım milyard dollara yaxın sərmayə qoyub. Bizim Dövlət Neft Fondumuz Koreyada daşınmaz əmlak sərmayə qoyub və əminəm ki, gələcək illərdə

qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu daha geniş vüsət alacaq.

Şadam ki, Koreyadan Azərbaycana gələn turistlərin də sayı artır. Bildiyiniz kimi, Koreya vətəndaşları üçün sadələşdirilmiş viza rejimi tətbiq olunur və onlar elektron vizanı bir neçə gün ərzində alıb Azərbaycana gələ bilərlər. Bilirəm, koreyalılar xarici ölkələrə səfər etməyə çox həvəsliyərlər və ümid edirəm ki, Azərbaycan onlar üçün çox maraqlı bir yer ola bilər.

Əlbəttə, parlamentlərarası əlaqələrə xüsusi diqqət yetirilir. Şadam ki, bu gün sizin rəhbərliyinizlə yüksək səviyyəli nümayəndə heyəti bizim qonağıdır. Səfər zamanı həm parlamentlərarası əlaqələr müzakirə ediləcək və bununla bərabər gündəlikdə duran ikitərəfli məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılacaq.

Əminəm ki, səfəriniz uğurlu olacaq, bir daha xoş gəlmisiniz.

Ardı 3-cü səh.

Güc artır, əlaqələr dərinləşir, coğrafiya genişlənir

Bakıda keçirilən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşü təşkilatın fəaliyyətində xüsusi canlanma yaratdı

Ortaq soy-kök, tarix, din, mədəniyyət, milli dəyərlər, səmimi dostluq-qardaşlıq münasibətləri...

Türkdillil dövlətləri bir-birinə bağlayan bu möhkəm bağlar 10 il öncə Naxçıvanda Türk Şurasının yaradılması ilə daha da möhkəmləndi və şəxələndi. Bu gün isə on yaşlı Şuranın fəaliyyəti türk dünyasının sarsılmaz birliyinə real təzahürdür, desək yanlışdır. Ele oktyabrın 15-də Bakıda keçirilən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşündə səslənən fikirlər, qəbul edilən qərarlar da Türk Şurasının getdikcə daha da mütəşəkkil təşkilata çevrildiyini təsdiqləyən realıq oldu. Ölkə liderləri maraqlı çıxışları ilə dünyaya bir daha böyün etdilər ki, türkdillil dövlətlərin əlaqələri getdikcə möhkəmlənir, genişlənir və inkişaf edir.

10 il öncə yaradılan yeni əməkdaşlıq formatı

Bir kökdən olan dövlətlərin birliyi - Türk Şurasına sədrlik Qırğızıstandan Azərbaycana keçdi və Qəbələdən (2013-cü il) sonra Bakı şəhəri də Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə Görüşünə evsahibliyi etdi.

Ardı 6-cı səh.

Azərbaycanda düşünülmüş uzunmüddətli siyasət ən yüksək səviyyədə həyata keçirilir

Əvvəli 1-ci səh.

Bir neçə gün bundan əvvəl mənim sərəncamımla Əli Əsədov Baş Nazir vəzifəsinə təyin edildi. Əli Əsədov uzun illər mənim köməkçim kimi fəaliyyət göstərmişdir. Əminəm ki, Baş Nazir kimi o, mənim tərəfimdən qarşıya qoyulan vəzifələri icra edəcək. Əsas vəzifə iqtisadi artımı daha da yüksək rəqəmlərə qaldırmaq və islahatları davam etdirməkdir.

Keçən il prezident seçkilərindən sonra mənim andiçmə mərasimindəki çıxışmda demək olar ki, bütün əsas istiqamətlər üzrə hədəflər müəyyənləşdirilib. O çıxış program xarakterli çıxış idi. O çıxışdan sonra biz əməli addımlara başladığımız islahatları dərinləşdirdik. Vergi və gömrük sahələrində aparılan islahatlar, şəffaflıqla bağlı addımlar öz səmərəsini verməkdədir. Gömrük və vergi orqanları doqquz ayda büdcəyə plandan əlavə 700 milyon manatdan çox vəsait daxil ediblər. Bu, bir daha onu göstərir ki, bizim ne qədər böyük ehtiyatlarımız var. Bu gün də hələ bir çox şirkətlər vergiləri tam ödəmirlər. Onların qarşı mühasibatlığı var. Bəzi şirkətlərdə işləyənlər orada qeydiyyatdan alınmışdır. Düzdür, son müddət ərzində on minlərlə iş yeri rəsmiləşdirildi və beləliklə, qara bölgədən ağ bölgəyə transfer olundu. Amma bu, kütləvi xarakter daşıyır. Bir çox özəl şirkətlər vergiləri hələ də tam həcmə ödəmir və ikili mühasibat saxlayır.

Vergi orqanları, digər hüquq mühafizə orqanları bu tipli dirnaqarəsi sahibkarlara qarşı çox ciddi tədbirlər görməlidirlər. Həmin sahibkarlar da bilməlidirlər ki, vergiləri ödəməklər onları borcudur. Onlardan heç bir başqa ödəniş tələb oluna bilməz. Mən bütün qurumlar qarşısında bu vəzifəni qoydum, maksimum şəffaflıq, dürüstlük olmalıdır, rüsvətçılıq, korrupsiyaya son qoyulmalıdır. Ancaq sahibkarlar dövlət vergisini tam şəkildə ödəməlidirlər. Biz bu vergiləri hesabına sosial layihələr icra edirik, vergilər hesabına köçkünləri yerləşdiririk, vergilər hesabına ordumuz gücləndiririk. Ona görə də vergini ödəməyən cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməlidir.

Bir çox hallarda eşidirik ki, bizdə standartlar, meyarlar Avropa standartlarına uyğun olmalıdır. Avropa ölkələrində vergisini ödəməyə hansı cəza verilir, biz də onlardan nümunə götürməliyik. Ona görə vergidən yayınmaq çox ciddi nəticələrə gətirib çıxarmalıdır. Mən bütün iddiaçı qurumlara bir daha bu tapşırığı verirəm.

Bizim sosial siyasətimiz bir mənalıdır. Dəfələrlə demişəm ki, siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Həsab edirik ki, Azərbaycan sosial müdafiə sahəsində dünya miqyasında nümunəvi ölkədir. Həm minimum əməkhaqqı, pensiyalar artırılır, həm də özünüməşğulluq programı geniş vüsət alır. Bu il on mindən çox insan bu proqramla əhatə olunaçaq. Unvanlı sosial yardım alanların sayı artır. Mən Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirinin qarşısında vəzifə qoydum ki, biz bu kateqoriyadan olan insanlara daha geniş həcmə yardım göstəririk. İndi hər bir ailə orta hesabla 200 manatdan çox yardım alır. O ailələrin sayı artmalıdır, qarşıya belə vəzifə qoyulub.

Əlbəttə ki, əsas vəzifəmiz iqtisadi inkişafı şərtləndirən islahatları dərinləşdirməkdir. Bütövlükdə Azərbaycanda iqtisadi sahədə islahatlar uğurla gedir. Beynəlxalq aparıcı maliyyə qurumları bu sahədəki fəaliyyətimizi yüksək qiymətləndirirlər. Yeni Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, Avropa İnvestisiya Bankı, Beynəlxalq Valyuta Fondu və digər aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumlarının rəhbərləri ilə çoxsaylı görüşlərim dəyərləndirən islahatları yüksək qiymətləndirirlər.

"Doing Business" hesabatında biz biznes mühitə görə dünya miqyasında 25-ci yerdəyik. Son hesabatda Azərbaycan yenə də 20 ən inkişafçı ölkə sırasında yer alır. Bu yaxınlarda Davos Ümumdünya İqtisadi Forumu yeni hesabat dərc edib. Bu hesabat bir daha onu göstərir ki, Azərbaycanda aparılan islahatlar ardıcıl xarakter

daşıyır. Hesabatdan bəzi məqamları mən Azərbaycan ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq istədim. Bildiyiniz kimi, burada rəqəbatqabiliyyətliliklə bağlı bir çox meyarlar mövcuddur, həm ictimai-siyasi vəziyyət, həm də cinayətçılıq qarşı mübarizə, iqtisadi islahatlar, sosial islahatlar, infrastruktur və sair.

Beləliklə, mütəşəkkil cinayətçılıq qarşı mübarizəyə görə Azərbaycan dünyada 18-ci yerdədir. Deyə bilərəm ki, bu hesabat dünyanın 141 ölkəsi arasında keçirilən tədqiqatın nəticələri əsasında hazırlanmış dərc edilmişdir. Polis orqanlarına əhali tərəfindən inamın səviyyəsinə görə Azərbaycan 30-cu yerdədir. Mülkiyyət hüquqlarının qorunması sahəsində bizim yerimiz 37-cidir. Hökumət, yeni dövlət və rəhbərliyin uzunmüddətli strategiyasına görə Azərbaycan, fikir verin, dünya miqyasında 10-cu yerdədir. Yeni bu, onu göstərir ki, düşünülmüş uzunmüddətli siyasət Azərbaycanda ən yüksək səviyyədə həyata keçirilir. Rəhbərliyin dəyişikliklərinə, yeni islahatlara meyillilik səviyyəsinə görə biz dünyada 5-ci yerdəyik. Nəqliyyat infrastrukturuna görə 31-ci yerdəyik. Yol infrastrukturuna görə 27-ci yerdəyik. Biz keçən hesabatda 34-cü yerdə idik, indiki hesabatda 27-ci yerdəyik və MDB məkanında birinci yerdəyik. Dəmir yollarının səviyyəsinə görə 34-cü yerdəyik. Nəqliyyat xidmətlərinin səmərəliliyinə görə 12-ci yerdəyik. Elektrik enerjisinin əlçatanlığı əmsalına görə biz dünyada ikinci yerdəyik.

Son illərdə bu qədər elektrik stansiyalarının, yarımstansiyaların, ötürücü xətlərin tikilməsi, bax, biz dünya miqyasında ikinci yere gətirib çıxardıq. Fəal əhalinin rəqəmsal qabiliyyətinə görə 19-cu yerdəyik. Bu, xalqımızın istedadını və müxtəlif meyllərə yaxın olduğunu göstərir. Biznesi başlamaq baxımından biz 8-ci yerdəyik və bu rəqəmlər əlbəttə ki, həqiqət əks etdirir. Çünki Davos Ümumdünya İqtisadi Forumu dünyanı aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumlarından biridir və çox mötəbər forumdur. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Prezidenti münəzəm olaraq forumun iclaslarında iştirak edir.

Bütün bunlar əlbəttə ki, gördüyümüz işlərə verilən yüksək qiymətdir. Ən böyük qiymət Azərbaycan xalqı tərəfindən verilən qiymətdir. Bu yaxınlarda aparılan sorğuya əsasən demək olar ki, əhalinin mütləq əksəriyyəti Azərbaycan rəhbərliyini, bizim apardığımız siyasəti bir mənalı şəkildə dəstəkləyir. Əlbəttə ki, bu dəstək bizim üçün böyük fürsətdir. Bu islahatları aparırıq. Ancaq buna baxmayaraq, əlbəttə, bir daha demək istəyirəm ki, istifadə olunmayan kifayət qədər ehtiyatlar var və biz bu ehtiyatları aşkar etməliyik. Elə etməliyik ki, Azərbaycanda hər bir sahə şəffaf olsun və ən yüksək standartlara cavab versin. Əlbəttə ki, bu məqsədə nail olmaq üçün

korrupsiyaya, rüsvətçılıq qarşı amansız mübarizə aparılmalıdır. Həsab edirik ki, hazırda bu mübarizə bizi tam qanə edə bilməz. Çünki biz bilirik ki, korrupsiya halları geniş vüsət alıb, təkə Azərbaycanca yox, bütün MDB məkanında. Yeni bu, bizim keçmişdən qalan acı mirasımızdır. Ancaq biz xoşagəlməz hallara qarşı mübarizə aparmalıyıq və təkə hüquq mühafizə orqanları yox, bütün iddiaçı qurumlar, o cümlədən vətəndaşlar. Mən dəfələrlə demişəm ki, ictimai nəzarət daha da güclü olmalıdır. Hər bir yerdə, hər bir bölgədə, Bakının hər bir yerində əgər hansısa qanunsuzluq baş verirsə, aidiyyətli orqanları bunu aşkarlamalı və bu qanunsuzluğa yol açan vətəndaşları, insanları məsuliyyətə cəlb etməlidirlər. Vətəndaşlar da öz növbəsində məlumat verməlidirlər, ictimai nəzarət baxımından daha da fəal olmalıdırlar ki, biz islahatları apararaq və ölkəmizin qüdrətini artırmaq.

Hazırda gələn ilin büdcəsi hazırlanıb və bilirsiniz ki, büdcə hər bir ölkənin əsas sənədlerindən biridir. Yeni hökumət qarşısında bir çox vəzifələr qoyulub. Mən Əli Əsədovu bu vəzifəyə təyin edərkən ona bir çox vəzifələr tapşırırdım. Onun qarşısına vəzifə qoydum ki, islahatlar aparılmalıdır, o cümlədən kadr islahatları. Müasir dünyagörüşlü, müasir iqtisadiyyata bilən, savadlı gənc kadrlar işə cəlb edilməlidir. Biz XXI əsrdə yaşayırıq, köhnə təfəkkürə, köhnə biliklərə gələcəyə necə gedə bilərik? Ne qədər biz təbii resurslara arxalanaq, necə dəyərlər, belə əlatət yolu ilə gedə bilərik? Düzdür, islahatlar aparılır, dediyim rəqəmlər bunun əyani sübutudur. Hər bir ölkə bu nəticələrlə öyünə bilər. Ancaq biz bilirik ki, ehtiyatlarımız çoxdur. Onu da bilirik ki, əgər hər hansı dövlət və ya özəl quruma təmiz, bilikli və vətəne bağlı kadr gətirilirsə, biz orada dərhal dəyişiklikləri görürük. Həsab olunurdu ki, bizdə elə sahələr var ki, orada islahatlar aparıla bilməz. Onlardan biri də vergi sistemidir. Həsab olunurdu ki, necə dəyərlər, o biabırçı vəziyyət əbədi qalmalıdır və burada heç bir irəliləyişə nail ola bilmərik. Amma hər kəs gördü ki, biz vəziyyəti islahatlar yolu ilə düzəldə bildik. Büdcəyə 100 milyonlarla manat vəsait daxil olub, digər sahələrdə də həmçinin.

Sosial müdafiə sahəsində ne qədər pozuntular olub. Yeni nazir Sahil Babayev bunları üzə çıxardı və çox ciddi islahatlar aparır. Onu da bildirməliyəm ki, bu gün iqtisadında olan bəzi islahatlar qarşı çıxış edirlər. Bu islahatlar onların şəxsi maraqlarına toxunur. Onlar hər vechlə bizim işimizə əngəl törətmək istəyirlər. İslahatlara meyilli olan, yeni təfəkkürə malik kadrları qaralayır, o cümlədən mətbuatda. Mətbuat bir növ daxili mübarizə növünə çevirilib. Bu, dözlükdür. Mən indi derinə getmək istəmirəm. Amma bildirməliyəm: bu, dözlükdür, bir hökumətin bəzi üzvləri digər üzvləri tərəfindən şantaj edilir. Onlar ləkəlini. Prezidentin tapşırığı ilə onların apardığı islahatların üzərinə kölgə salınır. Dözlükdür vəziyyətdir. Əgər kimsə həsab edir ki, biz bununla barışmalıyıq, səhv edirik. Çünki islahatlar alternativ yoxdur. Kim bu yolu yolcusudursa, əlbəttə, işləyəcək. Amma kim buna qarşı çıxır və altından altından bizim işimizə mane olmaq istəyir, əlbəttə ki, biz belə adamlarla bir yolu yolcusu olma bilmərik. Ona görə bir də demək istəyirəm ki, əhali də bilsin və hər kəs mənim sözümdə eşitsin. Çox güclü siyasi ədəd ortaya qoyulub. Biz Azərbaycanı müasir, sürətlə inkişaf edən, şəffaflığı öz siyasətində bayraq edən ölkə kimi görmək istəyirik və buna nail olacağıq. Heç kim bu işdə bizə mane ola bilməz.

Gələn ilin büdcəsi ilə əlaqədar tapşırıqlar verildi. Hökumət üzvləri artıq neçə vaxtdır ki, işləyirlər. Deməliyəm ki, gələn ilin büdcəsi həm sosial yönümlü, həm də investisiya yönümlü olmalıdır. Biz gələn il də ciddi sosial proqramlar icra edəcəyik, əhalinin yaşayış səviyyəsinə yaxşılaşdırmaq üçün önəmli addımlar atılacaq, infrastruktur layihələrinin icrası ilə əlaqədar kifayət qədər vəsaitimiz olmalıdır. Ancaq gələn ilin xərclərinə biz çox böyük diqqətlə baxmalıyıq və burada şəffaflığı tam təmin etmək üçün hökumət gərək təkliflər versin. Tezliklə, ilin sonuna qədər bu təkliflərə baxılacaq. Beləliklə, əminəm ki, biz eyni həcmdə olan işi az vəsaitlə icra edə bilərik. Buna nail olmaq üçün, ilk növbədə, şəffaflıq, dövlət nəzarəti və ictimai nəzarət olmalıdır. Bütün dövlət qurumlarına deyirəm, yoxsa onlar pis öyrəşiblər. Hər ilin sonunda büdcə müzakirə olunarkən sifarişlər göndərilir. Özü də orada şişirdilmiş rəqəmlər öz əksini tapır, havadan götürülmüş rəqəmlər. Onlardan soruşanda ki, misal üçün bənd tikmək, yol çəkmək, kabel çəkmək bu qədər vəsait barədə rəqəmi haradan götürürsən? Havadan. Sonra araşdırma aparılır, görünür ki, şişirdiblər. Nəyə görə şişirdiblər? Aydın məsələdir nəyə görə. Buna da son qoyulmalıdır. Ona görə Maliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, - bunu təkə onların boynuna atmaq olmaz, - hökumət də nəzarətçi kimi şişirdilmiş bütün o rəqəmləri təhlil etsinlər və real rəqəmləri müəyyənləşdirsinlər. O rəqəmləri verənlər gərək məsuliyyət daşınsınlar. Əgər bu dəfə bizim dövlət qurumlarımız, şirkətlərimiz yəne də şişirdilmiş rəqəmlər versələr, artıq özlərini ifşa etmiş olacaqlar. Hökumət əlbəttə ki, onların bütün təkliflərinə baxacaq. Amma onlar əgər şişirdilmiş rəqəmləri versələr, öz cəzalarını alacaqlar. Ona görə zəhmət çəkmək normal işləsənlər və pis vərdişlərdən əl çəksinlər. Beləliklə, biz büdcəyə böyük qənaət edirik, məaşların, pensiyaların artırılmasına imkan yaradırıq və şəffaflığı təmin edə bilərik. Ona görə qarşıdakı həftələr ərzində gələn ilin büdcəsinin parametrləri ilə əlaqədar çox fəal iş aparılmalıdır. Bu günkü məsələyə, o cümlədən bu məsələyə həsr olunub. Ona görə

isterdim ki, indi burada gələn ilin büdcəsi ilə əlaqədar fikirlər və təkliflər sələnsin.

Müzakirələrdə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva, Baş Nazir Əli Əsədov, Azərbaycan Prezidentinin İqtisadi siyasət və sənaye məsələləri üzrə köməkçisi Natiq Əmirov, Maliyyə naziri Samir Şərifov, İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev, Vergilər naziri Mikayıl Cabbarov, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev, Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov, Dövlət Neft Fondunun icraçı direktoru Şahmar Mövsümov çıxış etdilər.

Maliyyə naziri Samir ŞƏRİFOV dedi:

Möhtərəm cənab Prezident, hörmətli müşavirə iştirakçıları. 2020-ci il üçün dövlət büdcəsinin layihəsi Azərbaycan Respublikasının "Büdcə sistemi haqqında" qanununa uyğun olaraq hazırlanıb və büdcə hesablamaları aparılarkən 2019-cu ildə artıq təbii olunan büdcə qaydasına istinad olunmuşdur. Büdcə layihəsinin hazırlanması zamanı Maliyyə Sabitliyi Şurasında bir neçə dəfə bu məsələyə baxılmış və şüarın yekdilliyinə görə büdcədə bir sıra əsas parametrlər üzrə razılıq əldə edilmişdir. O cümlədən büdcə təklifləri versin. Tezliklə, ilin sonuna qədər bu təkliflərə baxılacaq. Beləliklə, əminəm ki, biz eyni həcmdə olan işi az vəsaitlə icra edə bilərik. Buna nail olmaq üçün, ilk növbədə, şəffaflıq, dövlət nəzarəti və ictimai nəzarət olmalıdır. Bütün dövlət qurumlarına deyirəm, yoxsa onlar pis öyrəşiblər. Hər ilin sonunda büdcə müzakirə olunarkən sifarişlər göndərilir. Özü də orada şişirdilmiş rəqəmlər öz əksini tapır, havadan götürülmüş rəqəmlər. Onlardan soruşanda ki, misal üçün bənd tikmək, yol çəkmək, kabel çəkmək bu qədər vəsait barədə rəqəmi haradan götürürsən? Havadan. Sonra araşdırma aparılır, görünür ki, şişirdiblər. Nəyə görə şişirdiblər? Aydın məsələdir nəyə görə. Buna da son qoyulmalıdır. Ona görə Maliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, - bunu təkə onların boynuna atmaq olmaz, - hökumət də nəzarətçi kimi şişirdilmiş bütün o rəqəmləri təhlil etsinlər və real rəqəmləri müəyyənləşdirsinlər. O rəqəmləri verənlər gərək məsuliyyət daşınsınlar. Əgər bu dəfə bizim dövlət qurumlarımız, şirkətlərimiz yəne də şişirdilmiş rəqəmlər versələr, artıq özlərini ifşa etmiş olacaqlar. Hökumət əlbəttə ki, onların bütün təkliflərinə baxacaq. Amma onlar əgər şişirdilmiş rəqəmləri versələr, öz cəzalarını alacaqlar. Ona görə zəhmət çəkmək normal işləsənlər və pis vərdişlərdən əl çəksinlər. Beləliklə, biz büdcəyə böyük qənaət edirik, məaşların, pensiyaların artırılmasına imkan yaradırıq və şəffaflığı təmin edə bilərik. Ona görə qarşıdakı həftələr ərzində gələn ilin büdcəsinin parametrləri ilə əlaqədar çox fəal iş aparılmalıdır. Bu günkü məsələyə, o cümlədən bu məsələyə həsr olunub. Ona görə

Möhtərəm cənab Prezident, bildiyiniz kimi, büdcə qaydasına uyğun olaraq, növbəti ilin icmal büdcə xərcləri əvvəlki ilin xalis maliyyə aktivləri əsasında formalaşır. Eyni zamanda burada digər vacib göstəricilərdən biri də ondan ibarətdir ki, növbəti ilin icmal büdcəsinin yuxarı xərcləri əvvəlki ilin icmal büdcəsinin yuxarı xərclərinin 103 faizindən yuxarı olmalıdır. Hazırda təklif olunur ki, həmin göstəriciyə biz inflyasiya prizmisi baxımından yanaşaraq və beləliklə, inflyasiya meylləri nəzərə alınmalıdır, yəni, real artım daha söhbət edə bilər.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli, düzdür. Maliyyə naziri Samir ŞƏRİFOV: Bununla əlaqədar İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən növbəti il üçün və sonrakı üç il üçün hazırlanmış sosial-iqtisadi proqnoz, makro-iqtisadi proqnoz nəzərə

alınmış, həmin proqnoza görə növbəti ildə 4,6 faiz inflyasiya səviyyəsi nəzərdə tutulub. Bu proqnoz nəzərə alınmaqla biz icmal büdcənin yuxarı həddinə yenidən baxmışıq və artıq müəyyən hədəf nəzərdə tutulur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Əvvəlki illərdə verilmiş proqnoz ondan sonra özünü ne dərəcədə doğruldur? Yeni bunun təhlilini aparın bir qurum varmı? Yəni sizin verdiyiniz proqnozlar özünü doğruldur, yoxsa yox?

İqtisadiyyat naziri Şahin MUSTAFAYEV: Bəli, cənab Prezident, əsasən doğruldur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Əsasən neçə faiz özünü doğruldur? Siz gərək bunu dəqiq biləsiniz və kimsə bunun uçotunu aparmalıdır. Çünki hər il sizin verdiyiniz proqnozlar əsasında biz öz planlarımızı qururuq. Amma sonra həmin ilin yekunları müzakirə olunarkən verdiyiniz proqnoz kənarında qalır. Ona görə biz bilməliyik proqnoz ne qədər dəqiqliklə verilir ki, biz də ona uyğun olaraq öz planlarımızı quraq.

Nazir Şahin MUSTAFAYEV: Beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq fərqlənir, yeni proqnozların tam dəqiqliyi təbii ki, təmin olunmur, müxtəlif təsirlər sonradan nəzərə alınır və hər üç aydan bir proqnozlar dəqiqləşdirilməlidir. Misal üçün, bu dəfə deyə bilərəm ki, Maliyyə Nazirliyi yeni büdcə tərtib edərkən biz proqnoza yenidən düzəliş etmişik və bu gün artıq gələn il üçün proqnoz 3 faizdir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Artım? Nazir Şahin MUSTAFAYEV: Bəli, 3 faiz görürük. Qeyri-neft sektoru üzrə 3,8 faiz proqnozlaşdırırıq və bu, artıq Maliyyə Nazirliyinin investisiya ilə əlaqədar etdiyi düzəlişlərə birbaşa bağlıdır. Yeni proqnoza müxtəlif amillər təsir edir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Əlbəttə, investisiya proqramı da burada önəmli rol oynayır. Nazir Şahin MUSTAFAYEV: Bəli, bu, birbaşa təsir edən amillərdən biridir və digər amillər də var. Biz üç aydan bir düzəliş veririk.

Prezident İlham ƏLİYEV: Amma biz çalışmalıyıq ki, iqtisadi artımımız dövlət xətti ilə aparılan xərclərə bağlı olmasın. Çünki bizim əsas iqtisadi artımımızın mənbəyi dövlət investisiya xərcləridir və açığını desək, qeyri-neft sektoruna xərçə sərmayə az qoyulur. İndi rəqəmlər də bunu göstərir ki, bu il də qoyulan investisiyaların yarısı xarici investisiyalardır. Amma onların qoyulduğu sahə qeyri-neft sektoru deyil, neft-qaz əməliyyatlarıdır. Ona görə biz əsas vəzifəmiz iqtisadi artımımızı birbaşa qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlamaqdır. İndi biz 1,4 milyard manat güzəştli şərtlərlə kreditlər vermişik. Kimsə hesablayıb ki, bu kreditlər ümumi daxili məhsula, qeyri-neft sektoruna aid olan hissəyə ne qədər təsir göstərir?

Nazir Şahin MUSTAFAYEV: Təbii ki, cənab Prezident, bütün hesablamalar aparılır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Ona ne üçün bizdə qeyri-neft sekto-

runda ümumi artım o qədər də böyük deyil? Güzəştlər veririk, subsidiyalar veririk, texnika alırıq, infrastruktur layihələri həyata keçiririk, dövlət investisiya xərcləri kifayət qədər yüksək səviyyədədir. Bütün bu amillər özlüyündə iqtisadi artımı daha da böyük rəqəmlərə gətirib çıxarmalıdır. Amma biz bunu gömrük.

Nazir Şahin MUSTAFAYEV: Cənab Prezident, doğru olaraq qeyd edirsiniz ki, son 3 il ərzində qeyri-neft sektorunda artım ürəkəcan deyil. Bunun əsas səbəbləri kimi mən maliyyələmə ilə bağlı problemləri qeyd edirdim. Çünki Sahibkarlığın İnkişafı Fondu vasitəsilə bu ilin 9 ayında 130 milyon manat verilib, ilin sonuna qədər 170 milyon manat nəzərdə tutulub və icra olunacaq. Amma 130, ya 170 milyon manat sahibkarlığın maliyyələşdirilməsi üçün kifayət qədər vəsait deyil, çünki bank sektoru tərəfindən kifayət qədər maliyyələmə həyata keçirilmir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Düz deyirsiniz, bank sektoru bizdə iqtisadiyyatın artımına, iqtisadiyyatın real sektorunun artımına o qədər vəsait deyil, çünki bank sektoru tərəfindən kifayət qədər maliyyələmə həyata keçirilmir. Prezident İlham ƏLİYEV: Düz deyirsiniz, bank sektoru bizdə iqtisadiyyatın artımına, iqtisadiyyatın real sektorunun artımına o qədər vəsait deyil, çünki bank sektoru tərəfindən kifayət qədər maliyyələmə həyata keçirilmir. Prezident İlham ƏLİYEV: Düz deyirsiniz, bank sektoru bizdə iqtisadiyyatın artımına, iqtisadiyyatın real sektorunun artımına o qədər vəsait deyil, çünki bank sektoru tərəfindən kifayət qədər maliyyələmə həyata keçirilmir.

Nazir Samir ŞƏRİFOV: Cənab Prezident, bu inflyasiyanın bizim büdcə qaydasına nəzərə alınması üçün Azərbaycan Respublikasının "Büdcə sistemi haqqında" Qanununda müvafiq dəyişiklik edilməsi nəzərdə tutulub. Yeni dəyişiklik ondan ibarətdir ki, inflyasiya nəzərə alınmalıdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bunun gərək əvvəlcədən əldə ediniz. Nazir Samir ŞƏRİFOV: Birincisi, ilidən cənab Prezident. Ola bilsin, lazımı idi ki, biz bunların hamısını sinayaq. Biz prinsipcə onun üzərində çalışırıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Belə olan halda artım daha da böyük olacaq. Neçə faiz?

Nazir Samir ŞƏRİFOV: Belə olan halda, cənab Prezident, bizdə 28,1 milyard manat məbləğinə icmal büdcənin yuxarı xərcləri formalaşmışdır. Dövlət büdcəsinin xərcləri müvafiq olaraq 25,6 milyard manatdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Yeni bu ilin büdcəsindən neçə faiz artıb? Nazir Samir ŞƏRİFOV: İndi biz artırdıq sonra artıq icmal büdcənin xərcləri 29,5 milyarda çatır. Bizdə 1,3 milyard əlavə xərçə var. Həmin xərçə də nəzərdə tutulur ki, əsasən dövlət əsaslı vəsait qoyuluşuna yönəldilsin.

Maliyyə naziri Samir Şərifov bildirdi ki, cari ildə dövlət başçısının təşəbbüsü və tapşırıqlarına əsasən bir çox sahələrdə əhatə edən sosial islahatlar həyata keçirilib və bu tədbirlər dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilib. Nəticədə büdcədə müəyyən struktur dəyişiklikləri baş verib və büdcənin cari xərcləri, yəni sosial yönümlü xərcləri 3,7 milyard manat artıb, investisiya dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərcləri isə azalıb. İqtisadiyyat xərclərinin ümumi daxili məhsulun iqtisadi artımına müsbət təsiri, eyni zamanda ölkədə iqtisadi fəallığın təmin edilməsində əhəmiyyətli nəzərə alınaraq onu əvvəlki səviyyəyə qaldırmaq üçün tədbirlər görülür.

Maliyyə naziri onu da vurğuladı ki, görülən tədbirlər nəticəsində əlavə 1,3 milyard manat vəsait yaradılıb, bu isə 7,7 faiz artım deməkdir. Neft gəlirlərinin hesabına maliyyələşən xərclərin ildən-ildə azaldılması təklif edən Samir Şərifov əlavə gəlirlər və əvvəlki illərdə toplanmış vəsaitlər hesabına artan dövlət büdcəsinin maliyyələşdirilməsinin təmin olunacağını vurğuladı.

Azərbaycanda düşünülmüş uzunmüddətli siyasət ən yüksək səviyyədə həyata keçirilir

Əvvəli 2-ci səh.

Prezidentin sosial sahə ilə bağlı tapşırıqlarının dövlət büdcəsi layihəsində öz əksini tapdığını deyən Maliyyə naziri ölkədə iqtisadi sabitliyin təmin edilməsi üçün Mərkəzi Bankla çox sıx tədbirlərin əlaqələndirilməsinin əhəmiyyətini vurğuladı.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri **Sahil BABAYEV** Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsinin gəlirlərinin optimallaşdırılması istiqamətində görülən işlərdən danışdı. Nazir fondun büdcəsinin 4 milyard 825 milyon manat məbləğində proqnozlaşdırıldığını, bunun cari ilə nisbətən 16,9 faiz çox olduğunu dedi, 697 milyon manat əlavə vəsaitin məhz əhalinin ödənişlərinə yönəldiləcəyini vurğuladı. Ümumi sosial sığorta yığımlarında 22,5 faiz artımın olduğunu bildirən nazir fondun gəlirlərində qeyri-büdcə təşkilatlarının payının artdığını vurğuladı.

Transfertin məbləğinin cari ilə müqayisədə 81 milyon manat artacağı qeyd edən **Sahil BABAYEV** dedi:

- Transfertin məbləği 2017-ci ildə Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun gəlirlərinin 39 faizini təşkil edirdi, artıq 2018-ci ildə bu, 35,6 faizə düşüb, 2019-cu ildə 32,8 faizə, 2020-ci ildə isə 29,6 faizə düşəcək ki, bu da iki il ərzində 8 faizlik azalma deməkdir. Bu da Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun dayanıqlılığı, onun maliyyə müstəqilliyinin təmin edilməsi baxımından çox önəmli amildir. Əhaliyə ödənişlər 4 milyard 684 milyon manat məbləğində olacaqdır. Yeni, ümumi gəlirlərin 97,1 faizi məbləğində və bunlardan da əmək pensiyalarının ödənişi 4 milyard 570 milyon manat məbləğində olacaqdır. Ümumi artımın 16,6 faiz olacağı gözlənilir. 651 milyon 700 min manat məbləğində artım gözlənilir. Bu 651 milyon 700 min manatın 475 milyon manatı məhz Sizin təşəbbüsünüzə həyata keçirilən əməkhaqqı artımları nəticəsində ölkədə orta əməkhaqqının artımının nəticəsi olacaqdır. Beləliklə, indeksasiya nəticəsində gələn ildən etibarən ölkədə əmək pensiyaları bir daha artırılacaqdır və bu artımın nəticəsi olaraq əlavə 475 milyon manat vəsaitin vətəndaşlarımıza

ödənilməsi planlaşdırılır. Eyni zamanda, 114 milyon manat məcburi sosial sığorta haqları hesabına verilən müavinətlər qismində vətəndaşlarımıza ödəniləcəkdir.

Nazir bildirdi ki, dövlət büdcəsinin öhdəlikləri bu il də balanslaşdırılmış büdcə modeli üzərində qurulduğundan transfertin həcmi ciddi şəkildə azalıb. Ötən il əhaliyə ödənişlər 1,1 milyard manat artdığı təqdirdə, transfertə cəmi 89 milyon manat ayrılıb. Bu da onu göstərir ki, 1 milyard manatdan artıq vəsait məhz Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun gəlirlərinin artması hesabına qarşılıb və büdcə üçün əlavə bir yük yaratmayıb. Nazir qeyd etdi ki, hazırlanan proqnozlar əsasında gələn il ölkədə əmək pensiyalarının orta aylıq məbləğinin 16 faiz artımına və orta aylıq pensiya məbləğinin 293 manata çatdırılması planlaşdırılır. Aparılan optimallaşdırma, eyni zamanda, əsassız əldə edilən pensiyaların ləğvi nəticəsində artıq cari ilin 9 ayı ərzində 99 milyon manat qanaət edilib ki, növbəti dövrlər ərzində də bu məbləğ daha da artacaq və əmək pensiyalarının davamlı şəkildə artımı təmin ediləcək.

Sahil Babayev minimum əmək pensiyasının 200 manata çatdırıldığını, bununla da ölkəmizin MDB məkanında alıcılıq qabiliyyəti indeksində birinci yerdə olduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, orta aylıq pensiya alıcılıq qabiliyyətində də ölkəmiz MDB məkanında ilk ikilikdə qərarlaşa bilər.

Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun xərclərinin strukturunun optimallaşdırılması üzrə görülən işlərdən danışan nazir dedi ki, işsizlikdən Sığorta Fondunun gəlirləri çərçivəsində növbəti ildə 128,2 milyon manatlıq büdcə formalaşdırılıb. Burada artım 30 faizdən çoxdur. Bu məbləğin 111 milyon 900 min manatı məhz işsizlikdən sığorta haqlarının yığımlarına yönəldiləcək. Qeyri-büdcə təşkilatlarının sayı artıb 68 faizə çatıb ki, büdcə təşkilatlarından toplanan payın ümumi gəlirlərdəki payı daha da aşağı düşüb. Eyni zamanda, cari ildən gözlənilən 16 milyon manatlıq qalığı vəsait növbəti ildə xüsusilə özünüməşğulluq proqramının maliyyələşdirilməsinə yönəldiləcək.

Çıxışını davam etdirən Sahil Babayev dedi: Xərclərimiz 128 milyon 200 min manat məbləğin-

də nəzərdə tutulur və bunun ana xəttini Sizin tapşırığınıza müvafiq olaraq işsizlikdən Sığorta Fondu hesabına maliyyələşdirilən özünüməşğulluq layihəsi təşkil edir, 63 milyon manat vəsait məhz özünüməşğulluq layihəsinə yönəldiləcəkdir. Gələn il ərzində sif işsizlikdən Sığorta Fondu hesabına 11 min ailənin özünüməşğulluq layihələrində iştirakının maliyyələşdirilməsi planlaşdırılır.

Prezident **İlham ƏLİYEV**: Dünya Bankı da bu layihəyə qoşulsun. Onların da vəsaitini nəzərə alsaq, bu rəqəm daha da artacaqdır.

Nazir **Sahil BABAYEV**: Bəli, cənab Prezident, Sizin tapşırığına uyğun olaraq Dünya Bankı ilə danışıqlar yekun mərhələdədir. Bu ilin sonunadək hökumətə kredit sazişi layihəsi təqdim olunacaq. Növbəti ildə Dünya Bankının şurasında onun təsdiqi nəzərdə tutulur. Dünya Bankının prosedurlarını nəzərə alsaq, real aktivlərin alınması mərhələsinə giz ilin sonunda çatacaqdır. Ona görə də növbəti il Dünya Bankının payını 1000-2000 aile olaraq qiymətləndiririk.

Amma ondan sonra illər ərzində sabit olaraq 5 min ailə Dünya Bankı tərəfindən maliyyələşdiriləcək. Eyni zamanda, bu xərclərin strukturunda məşğulluq layihələri üzrə müxtəlif aktiv məşğulluq tədbirlərinin təşkilində növbəti illər üçün də planımız yoxdur. Cari ildə planımız yoxdur. Min nəfərin işə düzəldilməsi idisə, gələn il üçün bu rəqəm 130 minə qədər olacaqdır. Haqqı ödənilən ictimai işlər proqramının davam etdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Eyni zamanda, iri dövlət şirkətlərində yaradılan müvafiq ictimai işlər proqramı da davam etdiriləcək. Dünya Bankı ilə yanaşı, BMT İnkişaf Proqramı ilə də özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində işlərin davam etdirilməsi nəzərdə tutulur və əlavə 500 nəfər BMT İnkişaf Proqramının xətti ilə maliyyələşdiriləcək.

Prezident **İlham ƏLİYEV**: BMT İnkişaf Proqramının maliyyə təminatını biz öz üzərimizə götürmüşük, elədimi?

Nazir **Sahil BABAYEV**: Bəli, cənab Prezident.

Prezident **İlham ƏLİYEV**: Sadəcə, onlar məsləhətçi qismində çıxış edirlər.

Nazir **Sahil BABAYEV**: Bəli, layihənin icrasına nəzarəti təmin edirlər. Bizim üçün də çox gözəl təcrübədir ki, ən müsbət beynəlxalq təcrübəni götürərək bu layihəni müxtəlif rayonlarda icra edirlər. Biz də onları müşəbət təcrübəsini digər rayonlarda özümüzə tətbiq edirik.

Peşə hazırlığı üzrə gələn ilin proqnozu 5 min nəfəri əhatə edəcək. Bizim mövcud peşə mərkəzlərindən əlavə iki peşə mərkəzinin tikintisi də buraya daxildir. Orta məktəblərin son siniflərinin şagirdləri üçün peşəyönümlü məsləhətçi proqramlarının genişləndirilməsi və 150 min şagirdi əhatə etməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Ümumilikdə işsizlikdən Sığorta Fondunun və Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun xərcləri çərçivəsində DOST mərkəzləri şəbəkəsinin maliyyələşdirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur. Cari ildə əlavə iki mərkəzin açılması və növbəti ildə əlavə yeddi mərkəzin fəaliyyətə başlaması, həmçinin onların saxlanması xərcləri də məhz Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun və İşsizlikdən Sığorta Fondunun vəsaitləri hesabına qarşılana bilər. Bu da imkan verəcək ki, dövlət büdcəsinə əlavə yük yaratmadan ümumilikdə idarəetmə xərclərinin optimallaşdırılmasına nail olaq.

Azərbaycan-Koreya əlaqələri uğurla inkişaf edir

Əvvəli 1-ci səh.

Koreya Respublikası Milli Assambleyasının sədri **Mun Hi-sanq** dedi:

- Çox sağ olun, cənab Prezident, Sizinlə görüşdüyümə görə çox şadam və çox şərəf hissi duyuram. Mən bilirəm, xəbərdaram ki, Siz nə qədər məşğulsunuz və belə bir vaxtda bizə görüş üçün vaxt ayırmısınız. Bildiyimə görə, Siz oktyabr ayında Rusiyada olmusunuz, Gürcüstanın Baş Naziri Azərbaycana səfərə gəlib və dünən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşü Azərbaycanda keçirilib. Mənə çox maraqlıdır, Sizin bu tükənəz enerjiniz haradan gəlir? Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasında Macarıstan və başqa bir ölkə, sadəcə, müşahidəçidir, üzv deyil. Mən düşünürəm ki, bizim də təşkilatda müşahidəçi kimi üzv ola biləcək imkanımız var. Ola bilərmi?

Prezident **İlham Əliyev**: Çox yaxşı olar. Mən elə bu

məsələni sizinlə müzakirə etmək istədim.

Milli Assambleyanın sədri **Mun Hi-sanq**: Çox istərdim həyata keçsin.

Prezident **İlham Əliyev**: Ona görə, əgər belədirsə, onda gərək səfər zamanı bu məsələ müzakirə olunsun. Gələn il Türkiyədə keçiriləcək növbəti Zirvə Görüşündə Koreya

əgər müşahidəçi qismində iştirak edərsə, biz çox məmnun olarıq. Macarıstan müşahidəçi kimi bizim tədbirlərdə artıq

ikinci dəfədir ki, iştirak edir. Bu, onu göstərir ki, bu təşkilat yeni üzvləri, müşahidəçi qismində iştirak edən yeni ölkələri qəbul etməyə çox böyük maraqlıdır. Dünənki Zirvə Görüşündə həm qarşılıqlı siyasi dəstək göstərildi, eyni zamanda, iqtisadi sahədə bir çox önəmli layihələr müzakirə olundu. Ona görə xahiş edirəm, siz bu məsələni ciddi müzakirə edəsiniz və ümidvaram ki, nəticələr yaxşı olacaq.

Milli Assambleyanın sədri **Mun Hi-sanq**: Mən aminəm ki, uğurlu nəticə əldə olunacaq. Çünki Ural-Altay mədəniyyətinə daxil olan xalqlar həmişə ailyə çox böyük önəm verib, böyükləri hər zaman özlerinden yüksəkde tutublar. Buna görə də inanıram ki, biz eyni mədəniyyətə daxilik və bu əməkdaşlığımız uğurla nəticələncək.

Görüşdə neqliyyat, turizm, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişafına dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Sonda xatirə şəkli çəkilirdi.

Göyçay rayonu ərazisində Göyçay çayında selə qarşı mübarizə ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Göyçay rayonu ərazisində Göyçay çayında baş suqəbuledici qurğunun təmir-bərpa və selə qarşı mühafizə tədbirləri"nin başa çatdırılması üçün Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə 7.0 (yeddi) milyon manat ayrılıb.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 oktyabr 2019-cu il

M.H.Əhmədovun 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 oktyabr 2019-cu il

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Rusiya Federasiyasının Əmək və Sosial Müdafiə Nazirliyi arasında əmək, məşğulluq və əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Rusiya Federasiyasının Əmək və Sosial Müdafiə Nazirliyi arasında əmək, məşğulluq və əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2019-cu il mayın 24-də Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial

Müdafiəsi Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Rusiya Federasiyası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 oktyabr 2019-cu il

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi ilə Belarus Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi arasında Azərbaycan Respublikası və Belarus Respublikası arasında keçirilən mallar və nəqliyyat vasitələri barədə ilkin məlumat mübadiləsinin təşkili haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi ilə Belarus Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi arasında Azərbaycan Respublikası və Belarus Respublikası arasında keçirilən mallar və nəqliyyat vasitələri barədə ilkin məlumat mübadiləsinin təşkili haqqında 2019-cu il mayın 29-da Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan

Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Belarus Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 oktyabr 2019-cu il

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Gömrük Komitəsinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin fəaliyyətini təkmilləşdirmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi yaradılsın.

2. "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi haqqında Əsasnamə" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

3. "Azərbaycan Respublikasında bir sıra dövlət orqanlarının strukturunun optimallaşdırılması və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 17 yanvar tarixli 479 nömrəli Fərmanının 1-ci hissəsi ilə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Aparatına verilmiş funksiyalar Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi vasitəsilə həyata keçirilsin.

4. "Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 9 fevral tarixli 48 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 2, maddə 61, № 7, maddə 533, № 10, maddə 780, № 12, maddə 983; 2010, № 2, maddələr 77, 80; 2011, № 2, maddə 85; 2015, № 2, maddə 108, № 9, maddə 988; 2016, № 9, maddə 1479; 2017, № 5, maddə 771, № 6, maddə 1081; 2018, № 1, maddə 47, № 3, maddə 450, № 5, maddə 912, № 12 (I kitab), maddələr 2556, 2572; 2019, № 3, maddə 409, № 5, maddə 834) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 7-ci hissə ləğv edilsin;

4.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş Əlavə I - "Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin strukturunu"nun 3-cü hissəsində "Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Borcunun İdarə Edilməsi Agentliyi" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.3. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş Əlavə II - "Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamə" üzrə:

4.3.1. 1-ci hissəyə, 7.6-cı, 7.11-ci, 8.2-ci, 8.53-cü, 8.67-ci və 18.5-ci bəndlərə "borcunun" sözdündən sonra "və maliyyə öhdəliklərinin" sözləri əlavə edilsin;

4.3.2. 8.30-cu bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin: "8.30. "Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, dövlət borcunların həyata keçirilməsini, dövlət zəmanətlərinin verilməsini təmin etmək və dövlət borclarının ödənilməsi sahəsində müvafiq tədbirlər həyata keçirmək, habelə Nazirlik yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi vasitəsilə dövlət borcunu və maliyyə öhdəliklərini idarə etmək";

4.3.3. aşağıdakı məzmununda 8.31-2-ci və 8.31-3-cü bəndlər əlavə edilsin:

"8.31-2. Nazirlik yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi vasitəsilə dövlət borcuna və dövlət zəmanəti üzrə yaranmış borca xidmət göstərəcək;

8.31-3. ölkə iqtisadiyyatında maliyyə və iqtisadi tarazlığın pozulması təhlükəsi yarandıqda dövlət vəsaiti hesabına ölkənin maliyyə-bank və ödəniş sistemində mühüm rolunu oynayan maliyyə və bank təşkilatlarına, habelə strateji əhəmiyyətli qeyri-maliyyə təsərrüfat subyektlərinə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırılmaqla Nazirlik yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi vasitəsilə müddətli likvidlik (onlarda müddətli depozitlər yerləşdirmək və ya buraxdığı müddətli borc kağızları almaq) təqdim etmək";

4.3.4. 8.33-cü bənd "aparılmaması" sözdündən sonra "Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunu"nun vəsaitinin və" sözləri əlavə edilsin, habelə həmin bənddə "Nazirliyin Dövlət Borcunun İdarə Edilməsi Agentliyi" sözləri "Nazirlik yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.3.5. aşağıdakı məzmununda 8.34-1-ci bənd əlavə edilsin:

"8.34-1. Nazirlik yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyi vasitəsilə xüsusi maliyyələşmə prinsipləri, o cümlədən dövlət-özəl tərəfdaşlığı əsasında həyata keçirilən təklif edilən layihələr və təşəbbüslər üzrə dövlətin maliyyə öhdəliklərini hesablamaq, riskləri və onların bölgüsünü qiymətləndirmək, maliyyə təminatına dair rəy vermək və rəylə razılaşmayan tələbləri

lərə onların yuxarı icra hakimiyyəti orqanına müraciət etmə imkanını barədə hüquqlarını izah etmək";

4.3.6. 10-cu hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin: "10. Nazirliyin Aparatı, onun strukturuna daxil olan qurumlar və strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumlar (hüquqi şəxslər, təşkilatlar və sair), habelə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Maliyyə Nazirliyi nazirliyin vahid sistemini təşkil edir. Nazirlik öz fəaliyyətini bilavasitə və həmin qurumlar vasitəsilə həyata keçirir;

4.3.7. 11-ci və 26-cı hissələr ləğv edilsin;

4.3.8. 18.2-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin: "18.2. müəyyən edilmiş struktur, əməkhaqqı fondu və işçilərin sayı həddi daxilində Nazirliyin Aparatının, yerli və digər qurumlarının strukturunu, ştat cədvəlini və ayrılmış büdcə təxsisatı daxilində onların xərclər smetasını təsdiq edir";

4.3.9. 18.7-ci bənd "tabeliyində olan digər qurumların" sözlərindən sonra "(Azərbaycan Respublikası Prezidentinin vəzifəyə təyini və vəzifədən azad etdiyi şəxslər istisna olmaqla)" sözləri əlavə edilsin.

5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 765, № 9, maddə 1650, № 10, maddə 1789, № 12 (I kitab), maddələr 2314, 2321; 2018, № 1, maddə 54, № 2, maddələr 200, 219, № 3, maddələr 416, 430, 448, № 5, maddələr 916, 919, № 6, maddə 1243, № 9, maddələr 1828, 1840, № 11, maddələr 2274, 2289, № 12 (I kitab), maddələr 2540, 2587, 2601; 2019, № 1, maddə 82, № 2, maddə 216, № 3, maddə 431, № 4, maddə 620, № 5, maddələr 819, 824, 835, 866, № 7, maddə 1221, № 8, maddə 1388) ilə təsdiq edilmiş "Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətərlər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nın 39-1-ci hissəsində "Nazirliyin Dövlət Borcunun İdarə Edilməsi Agentliyinin" sözləri "Nazirlik yanında Dövlət Borcunun və Maliyyə Öhdəliklərinin İdarə Edilməsi Agentliyinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 oktyabr 2019-cu il

Fərmanla edilmis əlavə ilə www.azerbaijan-news.az saytda tanışı ola bilərsiniz.

Mun Hi-SANQ: "Azərbaycan Koreya Respublikası üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir"

Oktyabrın 16-da Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov ölkəmizdə səfərdə olan Koreya Respublikası Milli Assambleyasının Sədri Mun Hi-sanqın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Sədri ölkələrimiz arasında siyasi əlaqələrlə yanaşı, iqtisadi əməkdaşlığın da inkişaf etdiyini deyib. Bildirib ki, dost Koreyanın bir çox şirkətləri Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərir. Bu günədek iki ölkə arasında 62 hüquqi sənəd imzalanıb. Əlaqələrimizin bu səviyyəyə yüksəlməsində ölkə başçılarının qarşılıqlı səfərlərinin mühüm rolu olub.

Sədr diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan ilə Koreya arasındakı ticarət dövriyyəsi iki ölkənin iqtisadi potensialını tam əks etdirmir. Bu göstəricilərin da-

ha da artması üçün görülməli işlər çoxdur. İqtisadi əlaqələrimizin inkişafı üçün Azərbaycanla Koreya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Komissiya yaradılıb. Azərbaycanda 67 Koreya investisiyaları şirkət qeydiyyatdan keçib. Azərbaycana Koreyaya 427 milyon, Koreya isə Azərbaycana 185 milyon dollar həcmində investisiya yatırıb.

Oqtay Əsədov bildirib ki, ikitərəfli münasibətlərin inkişafına hər iki ölkənin parlamentlərində fəaliyyət göstərən parlamentlərarası dostluq qrupları da öz töhfələrini verir. Dostluq qruplarının qarşılıqlı səfərlərinin intensivliyinin artırılması bu baxımdan mühüm əhəmiyyətə malikdir. Sədr Koreyanı Türkdillil Ölkələrin Parlament Assambleyasında müşahidəçi qismində iştirak etməyə dəvət edib.

Koreya Milli Assambleyasının Sədri Mun Hi-sanq Azərbaycan iqtisadi

diyyətinin sürətli inkişafını, aparılan islahatları yüksək qiymətləndirib. Bildirib ki, Koreya informasiya texnologiyaları sahəsində öz təcrübəsini Azərbaycanla bölüşüb, Azərbaycanın isə təbii resursların istifadəsi təcrübəsindən bəhrələnməyə bilər.

Qonaq diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Koreya üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir və ölkəsi TÜRKPA-da müşahidəçi qismində iştirak etmək niyyətindədir. Koreya Cənubi Qafqazın bu bölgəsinə - Azərbaycana xüsusi maraq göstərir və gələcəkdə də əlaqələrini dərinləşdirmək niyyətindədir.

Söhbət zamanı qonaqlara Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin səbəbləri və ağır nəticələri barədə məlumat verilib. Qeyd olunub ki, artıq 25 ildən çoxdur Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi Erme-

nistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub. Münaqişə nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünə çevrilib.

Görüşdə Milli Məclis Sədri birinci müavini Ziyafət Əsgərov, Sədr müavinləri Bahar Muradova, Valeh Ələsgərov, Milli Məclis Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev, komitə sədri Əhliman Əmiraslanov, Azərbaycan-Koreya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Malik Həsənov, işçi qrupu üzvləri, komitə sədri Ülvi Quliyev, deputatlardan Xanlar Fətəyev, Ülviyyə Ağayeva, Rauf Əliyev, səfirlər Kim Tonq Op, Ramzi Teymurov və digər rəsmi şəxslər iştirak edirdilər.

AZƏRTAC, foto Ferman BAĞIROVUNDUR

NATO-nun bir çox proqramlarında Azərbaycan hərbiçilərinin fəal iştirakı yüksək qiymətləndirilib

Oktyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov "NATO Günləri" çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan Alyansın Müttəfiq Qüvvələrin Avropadakı Ali Baş Qərargahında (SHAPE) Tərəfdaşlıq İdarəsinin rəisi kontr-admiral Bülent Turanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir Azərbaycanın NATO ilə tərəfdaşlıq əlaqələrinin çoxşaxəli olduğunu və bu tərəfdaşlığın daim inkişaf etdirilməsinə böyük önəm verildiyini bildirdi. O, NATO-nun ölkəmizin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə verdiyi siyasi dəstəyi xatırladaraq bunun ümumilikdə Avratlantik məkanda təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə, eləcə də regional sülhə və sabitliyə xidmət etdiyini diqqətə çatdırdı.

Kontr-admiral Bülent Turan da Azərbaycan-NATO əlaqələrini yüksək qiymətləndirərək sülhməramlılarımızın Əfqanıstanda keçirilən əməliyyatlar çərçivəsində beynəlxalq təhlükəsizliyə verdiyi

töhfəni, Alyansın bir çox proqramlarında Azərbaycan hərbiçilərinin fəal iştirakını, habelə NATO-nun müxtəlif qərargahlarında xidmət edən zabitlərimizin hazırlığını xüsusilə vurğulayıb. O, həmçinin "NATO Günləri"nin ölkəmizdə yüksək səviyyədə təşkilinə və keçirilməsinə görə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyini minnətdarlıqla bildirdi. Görüşdə Azərbaycan ilə NATO arasında heyata keçirilən əməkdaşlıq proqramları çərçivəsində əməliyyat hazırlığı, təlimlərin keçirilməsi, hərbi təhsilin inkişafı, qüvvələr arasında qarşılıqlı uzlaşmanın əldə olunması məsələləri müzakirə edildi. Həmçinin əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri və NATO-nun İraqda həyata keçirdiyi missiyaya ölkəmizin mümkün töhfəsi barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Gənclər Fondunun Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib

Oktyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda fond tərəfindən 2019-cu ildə görülmüş işlər, o cümlədən 12-ci qrant müsabiqəsinin nəticələri, xaricdə təhsil proqramı, sosial müdafiyyə xüsusi ehtiyacı olan istedadlı tələbələrin təhsil xərclərinin maliyyələşdirilməsi müsabiqəsi, Gənclərin inkişaf və Karyera mərkəzlərinin fəaliyyəti, "GəncLik" proqramı, "YayFest" düşərgəsi, Səyyar Gənclər Xidməti və digər fəaliyyətlər haqqında hesabat məruzələri dinlənib.

Tədbirdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin gənclərə qaydışının növbəti təzahürü olaraq, ölkəmizin şəhər və rayonlarındakı Heydər Əliyev mərkəzlərində Gənclərin inkişaf və Karyera Mərkəzinin bölmələrinin yaradılması ilə bağlı 2019-cu il 1 oktyabr tarixli sərəncamından irəli gələn məsələlər müzakirə olunub.

Iclasda Müşahidə Şurasının sədri, Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədliyev, şuranın üzvləri - Gənclər

və idman nazirinin müavini İntiqam Babayev, Təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyeva, Mədəniyyət nazirinin müavini Rafiq Bayramov, "Gənclərin İntellektual İnkişafına Yardım" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin sədri Seymur Orucov, "Cavan" Gənclər Hərəkatı İctimai Birliyinin icraçı direktorunun müavini Murad Ağabəyli və "Gələcəyə Körpü" Gənclər İctimai Birliyinin sədri Seymur Vəliyev iştirak ediblər.

Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərid Cəfərov jurnalistlərə müşahidəsinə iclasda əsasən fondun il ərzindəki fəaliyyətinin müzakirə olunduğunu vurğulayaraq bildirdi: "2019-cu il Gənclər Fondu üçün kifayət qədər məhsuldar

olub. Bu il qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunub, bir sıra proqramlar həyata keçirilib. Bu proqramlar arasında xaricdə təhsilin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı müsabiqə, sosial müdafiyyə ehtiyacı olan gənclərin, tələbələrin təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsi üzrə müsahibənin nəticələri, beynəlxalq təşkilatlarla təcrübə keçmə, beynəlxalq tədbirlərdə iştirakla bağlı gənclərin dəstəklənməsi, gənclər təşkilatları üçün 12-ci qrant müsabiqəsinin nəticələri və hazırkı vəziyyəti, eyni zamanda, Gənclər Fondu tərəfindən bu il həyata keçirilən xüsusi layihələr, yəni, "YayFest" gənclərin yay düşərgəsi ilə bağlı təqdimat edilib, gənclər üçün xüsusi

mobil tətbiq olan "GəncUp"la bağlı arayış təqdim olunub. Bunlarla yanaşı, iclasda Prezident İlham Əliyevin sərəncamının icrası istiqamətində ölkənin şəhər və rayonlarında fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev mərkəzlərində Gənclərin inkişaf və Karyera Mərkəzinin nümayəndələrinin yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi müzakirə olunub".

F.Cəfərov qeyd edib ki, Gənclər Fondunun Müşahidə Şurası tərəfindən C kateqoriyası - fərdi layihələr üzrə qrant müsabiqəsinin nəticəsi təsdiq edilib. Bu nəticələr oktyabrın 17-də fond tərəfindən rəsmi qaydada dərc olunacaq.

İxtisaslaşdırılmış kurslar seçkilərin demokratik və şəffaf keçirilməsində mühüm rol oynayır

Regionlarda keçirilən seçki hüququ üzrə ixtisaslaşdırılmış kurslar dairə seçki komissiyasının üzvlərinin və məntəqə seçki komissiyalarının sədrələrinin maarifləndirilməsi məqsədi daşımaqda yanaşı, həm də onların siyasi biliklərinin artırılmasında, həyata keçirdikləri hər bir seçki hərəkətinə məsuliyyətlə yanaşmalarında, seçkilərin demokratik və şəffaf keçirilməsində mühüm rol oynayır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikir Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 27 dekabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında insan hüququ və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı"nın seçki komissiyalarına aid olan hissəsinin icrası ilə bağlı oktyabrın 16-da Bərdə rayonunun ərazisində fəaliyyət göstərən 93 və 94 saylı seçki dairələrində dairə seçki komissiyalarının üzvləri və məntəqə seçki komissiyalarının sədrləri üçün təş-

kil edilən seçki hüququ üzrə üçgünlük ixtisaslaşdırılmış kursların ikinci günündə səsləndirilib.

Kurslarda DSK-ların sədrləri Şakir Əliyev və Namiq Quliyev bələdiyyə seçkilərinə hazırlıq, seçkilərin keçirilməsi, səsliyin hesablanması və nəticələrin rəsmiləşdirilməsi işində məntəqə seçki komissiyalarının vəzifələrindən və fəaliyyətlərindən danışdılar.

Sonra Mərkəzi Seçki Komissiyasının nümayəndələri Fərid Orucov, Alfred Fazilov "Seçki prosesində KİV-in rolu, yerli və xarici müşahidəçilərin hüquq və vəzifələri" mövzusunda çıxış etdilər.

Kurslarda "Seçki siyahılarının təkmilləşdirilməsi, rəsmi seçki sənədlərinin dəşinməsi və saxlanması təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, habelə əsayaşın qorunmasında Daxili İşlər Nazirliyi orqanlarının rolu. Onların seçki komissiyaları ilə qarşılıqlı əlaqələri" mövzusunda da məruzə dinlənib.

İştirakçıların fəallığı şəraitində keçən ixtisaslaşdırılmış kursların ikinci günündə dairə seçki komissiyalarının katibləri, üzvləri və məntəqə seçki komissiyalarının sədrinərin müvafiq tövsiyələri verilib, onların sualları cavablandırılıb, vətəndaşların Konstitusiyada təsbit olunmuş hüquqların barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Parlamentlərarası İttifaqın 141-ci Assambleyasında Milli Məclisin nümayəndə heyəti dünyanın parlamentarilərinə müraciət edib

Xəbər verildiyi kimi, Parlamentlərarası İttifaqın Serbiyanın paytaxtı Belqrad şəhərində keçirilən 141-ci Assambleyası öz işini davam etdirir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Assambleyanın "Beynəlxalq hüququn möhkəmləndirilməsində parlamentlərin rolu və mümkün mexanizmlər, regional əməkdaşlığın töhfəsi" mövzusunda keçirilən ümumi debatlarında çıxış edən nümayəndə heyətimizin üzvü, Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov bu mövzunu dünya birliyi üçün çox aktual və əhəmiyyətli olduğunu qeyd edib. O, istənilən global və regional

miqyaslı məsələnin həllində beynəlxalq hüququn dövlətlər, hökumətlərə və parlamentlərarası təşkilatlar üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdi. Bununla yanaşı, firavan dünyanın quruluşunun və inkişafının təməlinə beynəlxalq hüququn əsaslandığı dövlətlərin suveren bərabərliyi, dövlət sərhədlərinin toxunulmazlığı, ərazi bütövlüyü, insan hüququ və əsas azadlıqlarının qorunması və sair kimi universal prinsiplərin durduğu qeyd edilib.

Hazırda beynəlxalq hüququn böhran içində olduğunu təəssüf hissi ilə qeyd edən deputatımız bəzi dövlətlərin emalla-

rının BMT-nin Nizamnaməsinə və beynəlxalq hüququn universal prinsiplərinə zidd olduğunu, həmin təşkilatın Təhlükəsizlik Şurasının bir sıra qətnamələrinin il-ler ərzində yerinə yetirilmədiyini bildirdi.

Çıxışın sonunda Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov Azərbaycan nümayəndə heyəti adından Parlamentlərarası İttifaqa və orada dünya dövlətlərini təmsil edən bütün parlamentarilərə müraciət edərək Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əməkdaşlığı gücləndirməyə, təşkilatın qərar və qətnamələrinin icrası mexanizmlərini təkmilləşdirilməsinə dəstək verməyə çağırıb.

Milli Məclisin deputatı beynəlxalq tədbirdə Ermənistanın parlament sədrinin səsləndirdiyi fikirlərə cavab verib

Parlamentlərarası İttifaqın Serbiyanın paytaxtı Belqrad şəhərində keçirilən 141-ci Assambleyasında Ermənistan parlamentinin sədri Ararat Mirzoyan çıxış edərək beynəlxalq hüququn prinsiplərindən söz açaraq, bütün dövlətləri Birləşmiş Millətlər Təşkilatının nizamnaməsində əks olunmuş müddəalara hörmətlə yanaşılmasına çağırıb, gülcünc və əsasız səbəblər gətirməklə Türkiyənin bu günlərdə terrorçulara qarşı həyata keçirilən "Sülh çəməsi" əməliyyatının dayandırılmasını tələb etmək üçün parlamentarilərə müraciət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bir qədər sonra tədbirdə söz alması Azərbaycan

nümayəndə heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov Ermənistanın parlament sədrinin çıxışına münasibət bildirərək, Ermənistanın beynəlxalq hüququ və onun universal prinsiplərini ən kobud şəkildə pozan dövlət olduğunu, Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü ilə bağlı BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi dörd qətnamənin bu ölkə tərəfindən 25 ildən artıq müddət ərzində icra olunmadığını qeyd edib.

A.Mirzoyanın BMT-nin Nizamnaməsinə hörmətlə yanaşılması çağırışına gəldikdə isə, deputatımız Ermənistanın parlamentinə müraciət edib.

bəndində təşkilatın üzvlərinin Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarına tabe olması və onların yerinə yetirilməsi öhdəliyinin nəzərdə tutulduğunu xatırladı və ona bu çağırışın, ilk növbədə, öz ölkəsinə ünvanlanmasını tövsiyə edib.

Eyni zamanda Kamran Bayramov bildirdi ki, Ermənistanın baş nazirinin bir müddət öncə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə səfəri zamanı verdiyi əsassız bəyanatlar bu işğalçı dövlətin beynəlxalq hüquqa məhəl qoymadığını, BMT kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələrini ümumiyyətlə qəbul etmədiyini göstərir.

27 sayılı Sabunçu ikinci dairə seçki komissiyasında maarifləndirmə kursları davam edir

Oktyabrın 16-da 27 sayılı Sabunçu ikinci dairə seçki komissiyasının üzvləri və məntəqə seçki komissiyalarının sədrləri üçün seçki hüququ üzrə ixtisaslaşdırılmış üçgünlük kurslar davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dairə seçki komissiyasının

sədri Nadir Əjdərov dairə üzrə 39 seçki məntəqəsinin olduğunu deyib. Bildirib ki, seçki dairəsi üzrə seçkilərin sayı 51 min 605 nəfərdir. Seçki dairəsi üzrə bütün seçki məntəqələri tam təminlənib. Məntəqələrdə veb-kameralar quraşdırılacaq. Kursların ikinci günündə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) üzvü Şaitdin Əliyev, MSK-nın katibliyinin böyük məsləhətçisi Ülviyyə Yusifova, Sabunçu rayon prokurorunun böyük köməkçisi Səbuhi Əsədli çıxış edərək seçki siyahıları ilə işin aparılması, seçki qərarı təşviqatına şərait

yaradılması, bildirişlərin seçkilərə çatdırılması və sair istiqamətlərdə yerli icra və bələdiyyə qurumlarının rolu və onların seçki komissiyaları ilə səmərəli qarşılıqlı əlaqələrinin qurulması mövzusunda məruzə ediblər.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü Ş.Əliyev "Seçki prosesində KİV-in rolu, yerli və xarici müşahidəçilərin hüquq və vəzifələri" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Sonda kurs iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

Yevlaxda bələdiyyə seçkilərinə hazırlıq, seçki prosesi ilə bağlı məruzələr dinlənilib

Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) Azərbaycan Prezidentinin 2011-ci il 27 dekabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı" əsasında dairə seçki komissiyalarının üzvləri və məntəqə seçki komissiyalarının sədrlərinin maarifləndirilməsi məqsədilə keçirdiyi seçki hüququ üzrə ixtisaslaşdırılmış kurslar davam etdirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, 48 sayılı Yevlax seçki dairəsi dairə seçki komissiyasında keçirilən ixtisaslaşdırılmış kursların ikinci

günündə 31 məntəqə seçki komissiyasının sədri, dairə seçki komissiyasının 8 üzvü, habelə məcburi köçkün rayonların seçki məntəqələrinin sədrləri iştirak ediblər.

Kursda MSK-nın nümayəndələri Baxçeyiş Əsgərov, Mircavad Mustafazadə məruzə ilə çıxış edərək, seçki prosesində KİV-in rolu yerli və xarici müşahidəçilərin hüquq və vəzifələrindən bəhs edib, seçki prosesinin bütün mərhələlərinin müvafəqiyyətlə həyata keçirilməsi üçün məntəqə seçki komissiyalarının sədrinərin tövsiyələrini bildirdilər.

Sonra rayon prokuroru Elxan Pənahovun "Seçki subyektləri, seçki hüquqları

rının pozulmasına görə məsuliyyət nəzərdə tutan qanunvericilik aktları və məsuliyyət növləri" mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

Dairə Seçki Komissiyasının sədri Yaşar Abbasov çıxışında bələdiyyə seçkilərinə hazırlıq, seçkilərin keçirilməsi, səsliyin hesablanması və nəticələrin rəsmiləşdirilməsi işində məntəqə seçki komissiyalarının vəzifələri və fəaliyyətlərinin təşkilatı barədə ətraflı danışdı.

Sonda fikir mübadiləsi aparılıb, dairə seçki komissiyaları üzvlərini və məntəqə seçki komissiyaları sədrlerini maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirilib.

Güc artır, əlaqələr dərinləşir, coğrafiya genişlənir

Bakıda keçirilən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşü təşkilatın fəaliyyətində xüsusi canlanma yaratdı

Əvvəli 1-ci səh.

VII Zirvə Görüşünün əsas özəlliyi isə Şuranın yaranmasının 10-cu ilinə təsadüf etməsi idi. Bu təşkilat 2009-cu il oktyabr ayının 3-də Naxçıvanda keçirilən Zirvə Görüşündə imzalanmış sənədlərlə əsasən yaradılıb.

Zirvə Görüşündə çıxış edən Prezident İlham Əliyev bu tarixi hadisəni dəyərləndirərək bildirdi ki, məhz həmin sənədlərdən sonra türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın təsisatlanmış yeni formatı yaradıldı: "Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan bölgəsi arasında Zəngəzur yerləşir. Vaxtilə Zəngəzur bölgəsinin Azərbaycanın əlində Ermənistanla birləşdirilməsi böyük türk dünyasını coğrafi baxımdan parçaladı. Ancaq Naxçıvanda qəbul etdiyimiz qərarlarla və birgə işimizlə biz türk dünyasının birliyini daha da gücləndirdik və qardaşlığımızı davam etdiririk. Bu mənada Türk Şurasının yaradılmasına dair qərarın məhz Naxçıvanda keçirilməsi Zirvə Görüşündə qəbul edilmiş türk dünyası üçün böyük rəmzi əhəmiyyətə də malikdir".

Dövlət başçısının sözlərdəyi kimi, 10 il öncə yaradılan yeni əməkdaşlıq formatı dost və qardaş ölkələri bir-birinə daha da yaxınlaşdırdı. Türk Şurası bir təşkilat kimi əhəmiyyətli inkişaf yolu keçdi və hazırda türk dövlətləri arasında siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, humanitar, turizm, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahələrində əməkdaşlığın inkişafında mühüm rol oynayır. Türk Şurasının mötəbər beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələri genişlənir. Hazırda BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, ATƏT, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı kimi qurumlarla səmərəli əməkdaşlıq mövcuddur. TÜRKSOY, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, Türk Akademiyası zəngin mədəni irsimizi, maddi və mənəvi dəyərlərimizi dünya səviyyəsində təbliğ edir.

Bundan başqa, Türkdillil Ölkələrin Parlament Assambleyası uğurlu fəaliyyət göstərir və bir neçə parlamentarası təşkilatlarla sıx əməkdaşlıq edir. Mədəniyyət, elm, təhsil, turizm, gənclər və idman kimi sahələrdə birgə fəaliyyət dostluq və qardaşlıq əlaqələrini daha da dərinləşdirir.

Bir sözlə, hər il keçirilən Zirvə Görüşü dövlətlərin bir-biri ilə daha sıx münasibətinin qurulmasına, iqtisadi inkişafda dəstək olmasına və ən əsası, bir-birinin problemlərinə ümumi potensialla yanaşmasına imkan verir.

Türk Şurasının daha da qüdrətlənməsinə Azərbaycan töhfəsi

Bu bir həqiqətdir ki, Azərbaycan dövləti türk dünyasının daha da qüdrətlənməsi, türkdillil dövlətlərin beynəlxalq

təşkilatlarda eyni mövqedən çıxış etməsi istiqamətində daim ciddi addımlar atıb. Hətta ölkə siyasətini digər türkdillil dövlətlərlə müqayisə etsək, görürük ki, bir çox dövlətlərdən fərqli olaraq Azərbaycan hər zaman türkdillil dövlətlərin mədəni, siyasi, iqtisadi və humanitar integrasiyasında öz töhfəsini verir və bunu çəkinmədən edib.

Prezident İlham Əliyevin son 16 illik uğurlu xarici diplomatiyasının prioritetlərindən biri də türk dünyasının qarşılıqlı əlaqələrinin möhkəmlənməsidir. Cənab İlham Əliyev bütün sahələrdə olduğu kimi, bu sahədə də öz siyasi enerjisini əsirgəməyərək türk dövlətləri arasındakı qarşılıqlı əlaqələrin genişlənməsi, türk dünyasının beynəlxalq aləmdə özünəməxsus yer tutması uğrunda müasir dövrün türk lideri olaraq böyük xidmət göstərməkdədir. Azərbaycan Prezidenti təkcə Türk Şurasının Zirvə Görüşlərində deyil, qardaş ölkələrə bütün səfərlərində də istənilən sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi ilə bağlı təkliflərini irəli sürür.

Oktyabr ayının 15-dən isə Azərbaycan Şuraya sədrliyi üzərinə götürdü. Əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan bu müddət ərzində Türk Şurasının daha da qüdrətlənməsinə öz töhfəsini verəcək. Prezident İlham Əliyev də çıxışında hər kəsi əmin etdi ki, Azərbaycan təşkilatla sədrliyi dövründə ölkələr arasında həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli səviyyədə əməkdaşlığın daha da dərinləşməsi istiqamətində səylərini davam etdirəcək: "Azərbaycan bu gündən Şuraya sədrliyi öz üzərinə götürür. Sizi əmin etmək istəyirəm, biz var gücümüzüzlə çalışacağıq ki, növbəti bir il ərzində təşkilatımız daha da güclənsin və qarşıda duran bütün vəzifələr uğurla icra edilsin".

Əməkdaşlıq keyfiyyətcə yeni pilləyə qalxır

Türk Şurasının 10 illiyinin digər əlamətdar hadisəsi Özbəkistanın təşkilatla tamhüquqlu üzv kimi qəbul olunması və Macarıstanın görüşdə iştirakı idi.

Əlbəttə ki, bu, birlik və həmrəyliyin daha da güclənməsinə, əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə xidmət edəcək bir hadisədir. Özbəkistanın Türk Şurasına tamhüquqlu üzv kimi qəbul olunması və ötən ay Budapeştdə Türk Şurasının nümayəndəliyinin ofisinin fəaliyyətə başlaması həm körpülərini, həm də xalqların qardaşlıq tellərini möhkəmlənməsinə xidmət edir. Macarıstanın açılan ofis Şuranın Avropa ölkələri və regional təşkilatlarla əlaqələrinin inkişafına da təkan verəcək.

Azərbaycan Prezidenti Özbəkistanın tamhüquqlu üzv dövlət kimi Türk Şurasına qoşulmasını və Macarıstanın Şuranın ofisinin açılmasını çox əlamət

dar hadisə kimi qiymətləndirdi və bildirdi ki, bu proses qurumun coğrafiyasını genişləndirir və gücünü artırır. Macarıstanda Şuranın nümayəndəliyinin ofisinin açılması Avropa dövlətləri və təsisatları ilə daha sıx əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açır: "Səsələnən dəyərli fikirlər əminəm ki, bizim işimizi zənginləşdirəcək və bu təkliflərin reallaşması əməkdaşlığımızın keyfiyyətcə yeni pilləyə qalxmasına imkan yaradacaqdır".

Ümumiyyətlə, Azərbaycan Türk Şurasının yaradıldığı ölkə olaraq təşkilatın fəaliyyətinin və türkdillil ölkələr arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsində mühüm rol oynayır. Bu mənada respublikamızın xarici siyasətində türkdillil dövlətlərlə münasibətlər xüsusilə diqqət cəlb edir. Rəsmi Bakı nainki siyasi sferada, o cümlədən qlobal əhəmiyyət kəsb edən iqtisadi məsələlərdə türkdillil dövlətlərlə əməkdaşlığa, onların beynəlxalq layihələrə cəlb olunmasına mühüm diqqət yetirir.

270 milyard dollardan çox sərmayə

Türk Şurasının zirvə görüşləri ənənəvi olaraq əməkdaşlığın müxtəlif sahələrini əhatə edir. Bakıda keçirilən builk tədbir isə "Kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı" mövzusunda həsr edilmişdir. Bu məsələ mühüm aktualı kəsb edirdi. Ele Azərbaycanın özündə son illər bu sahədə uğurlu layihələr reallaşdırılıb.

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2017-ci ildə yaradılan Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi qısa müddətdə ölkədə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafının ən yaxın dəstəçisinə çevrilib. Ölkə daxilində və xaricində geniş fəaliyyət imkanlarına malik güclü sahibkarlar sinfi formalaşmış. Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən indiyədək 36 min sahibkara 1,4 milyard dollar həcmində güzəştli kredit ayrılıb. 2018-ci ildə özal sektorun ölkəmizin ümumi daxili məhsulunda payı 85 faiz təşkil edir.

Son 16 ildə Azərbaycan iqtisadiyyatı üç dəfədən çox artıb. Ölkəyə 270 milyard dollardan çox sərmayə qoyulub ki, bunun yarısı xarici sərmayədir. Azərbaycan xarici borcu az olan dövlətdir. Azərbaycanın xarici borcu ümumi daxili məhsulun cəmi 17 faizini təşkil edir. Bu göstəriciyə görə biz dünyada doqquzuncu yerdəyik.

Cənab İlham Əliyevin iqtisadi sahədə apardığı islahatlar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də təqdir olunur. Dünya Bankının 2020-ci il üzrə "Doing Business" hesabatında Azərbaycan ən islahatçı 20 ölkə sırasında yer alıb. Hazırda Azərbaycan Türkiyə iqtisadiyyatına ən çox sərmayə qoyan ölkələrdən biridir. Belə ki, Azərbaycanın Türkiyə iqtisadiyyatına sərmayəsi 15 milyard,

Türkiyənin Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan sərmayəsi isə 12 milyard dollar təşkil edir.

Məscidləri dağdan Ermənistarı müsəlman ölkələri ilə dost ola bilməz

Zirvə Görüşündə Azərbaycan Prezidenti bir daha Ermənistanın işğalçı siyasətindən də söz açdı: "Ermənistan çalışır ki, müsəlman ölkələri ilə sıx əməkdaşlıq qursun. Ancaq dünya müsəlmanları üçün müqəddəs olan məscidlərinə dağdan Ermənistan müsəlman ölkələri ilə dost ola bilməz. Dinimizə qarşı edilən bu vandallıq Ermənistanın islamofob xislətini nümayiş etdirir".

Prezident ölkəmizin nəqliyyat sahəsində iştirak etdiyi layihələrdən də danışdı və vurğuladı ki, tarixən qədim İpək Yolumun üzərində yerləşən ölkələrimiz arasında bu sahədə əməkdaşlıq əsas istiqamətlərdən biridir. Azərbaycan "Şər-qərb nəqliyyat dəhlizi"nin fəal iştirakçısıdır. 2017-ci ilin oktyabr ayında istifadəyə verilməyi Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu tarixi İpək Yolumun bərpasına müştərək töhfədir. Bu gün Azərbaycan etibarlı tranzit ölkəsi olaraq türkdillil ölkələrin dünya bazarlarına dağın üçün səylərini davam etdirir. 2018-ci il də türkdillil ölkələrdən 8 milyon ton yük Azərbaycan vasitəsilə daşınıb.

Türk dünyasının tarixində yeni səhifə açıldı

Beləliklə, Bakıda keçirilən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşü həm Azərbaycan tarixinə, həm də türk dünyasının tarixində yeni səhifə açdı. Zirvə Görüşündə həm türk dünyasının özü üçün faydalı qərarlar qəbul olundu, həm də ölkə liderləri tərəfindən dünyanın taleyinə bu və ya digər şəkildə təsir edəcək fikirlər səfərləndirildi. Bakı görüşü Türk Şurasının fəaliyyətində xüsusi canlanma yaratdı və türk xalqlarının birliyinin daha da möhkəmlənməsinə yol açan tarixi hadisə kimi yaddaşlara yazıldı.

Prezident İlham Əliyev isə həm türk dünyasının birləşdirilməsi istiqamətində, həm də Ermənistanın işğalçı siyasətini bir daha ifşa edən fikirlər səfərləndirdi. Zirvə Görüşündə iştirak edən dövlət başçıları, hökumət rəsmiləri cənab İlham Əliyevin çıxışındakı bütün məqamlara dəstək verdilər. Bir daha dünyaya, o cümlədən Ermənistan və onun havadarlarına ballı oldu ki, Azərbaycan bu işğalla heç zaman barışmayacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Proqnozlar üstələnilir

9 ayın yekunları sosial-iqtisadi inkişafın dinamikliyindən xəbər verir

Əvvəli 1-ci səh.

Məlumatda daha sonra bildirilir ki, yanvar-avqust aylarında ölkə iqtisadiyyatında müddə çalışın işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,9 faiz artaraq 589,3 manata çatmışdır. İqtisadiyyatın mədəncixarma sənayesi, maliyyə və sigorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı daha yüksək olmuşdur.

Sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda 15,6 faiz artım var

Dövlət Statistika Komitəsinin yaydığı məlumata əsasən, bu ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə üzrə 34,7 milyard manatlıq və ya 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,7 faiz çox sənaye məhsulları istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 15,6 faiz artmışdır.

Sənaye məhsullarının 69,9 faizi mədəncixarma, 25,2 faizi emal, 4,2 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur. Mədəncixarma sektorunda neft hasilatı 2,8 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı 29,3 faiz artmışdır.

Emal sektorunda ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 99, bütün məmulatların istehsalı 78,5, hazır metal məmulatlarının istehsalı 78,1, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 77,2, içki istehsalı 40,4, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 39,2, məbel istehsalı 29,5, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 28,2, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 26,1, kağız və karton istehsalı 25, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 20,6, qida məhsullarının istehsalı 15,1, əcazılıq məhsullarının istehsalı 12,6, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 11,8, geyim istehsalı 10,6, tikinti materiallarının istehsalı 4,2, maşın və avadanlıqların istehsalı 1,8 faiz artmışdır. Artım, həmçinin elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, eləcə də su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda qeyd alınmışdır - müvafiq olaraq 2,5 və 7,4 faiz.

İnflyasiyanın səviyyəsi 2,6 faiz olub

9 ay ərzində istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,6, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının qiymətləri 3,5, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 1,3, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri 2,4 faiz bahalaşmışdır.

Dövlət Statistika Komitəsi xəbər verir ki, cari ilin sentyabr ayında avqust ayına nisbətən istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 0,3, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının qiymətləri 0,7, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 0,1 faiz bahalaşmış, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə sabit qalmışdır.

Ay ərzində düyünün, unun, manna və qarabaşaq yarmasının, makaron məmulatlarının, mal, qoyun və toyuq ətinin, təzə balığın, pastərizə olunmamış süddün, qatılaşdırılmış şəkərli süddün, brınza və tərkibində qur-

saq mayası olan bərk və yumşaq pendirin, kəsmiyin, yumurtanın, süfrə marqarininin, portağalın, bananın, qozun, fındığın, şabalıdın, xiyarın, pomidorun, bibərin, badımcının, göy lobyanın, yerləkünü, sarımsağın, kartofun, şəkərin, qəhvənin, kakao tozunun, dondurmanın, kola içkisinin, limonadın, pivanın qiymətlərində bahalaşma, suda bişmiş kolbasanın, yoqurtun, xamanın, kərə, zeytun və qarğıdalı yağlarının, limonun, naringinin, almanın, armudun, narın, üzümün, kivi, kələmin, balqabağın, çuğundurun, soğanın, quru noxudun, mərcinin, şəkər tozunun, arağın və enerji içkilərinin qiymətlərində ucuzlaşma müşahidə olunmuşdur. Digər ərzaq məhsullarının qiymətlərində ciddi dəyişikliklər baş verməmişdir.

Cari ilin sentyabr ayında avqust ayına nisbətən qeyri-ərzaq mallarından məbel və ev əşyalarının, velosipedlərin, televizorların, kondisionerlərin, boyaların, kərcipin, parketin, kəsilmiş taxtının qiymətlərində bahalaşma, divar kağızlarının, sementin, soyuducuların, toz şəkildə sintetik yuyucu vasitələrin, mobil telefonların, planşet tipli kompüterlərin qiymətlərində isə ucuzlaşma qeyd alınmışdır, digər qeyri-ərzaq mallarının qiymətlərində isə ciddi dəyişikliklər olmamışdır.

Əhalinin gəlirlərinin artımı ticarət dövrüyünə təsirsiz ötmüşdür

Yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış məhsulların dəyəri əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsini müqayisəli qiymətlərlə 3 faiz üstələyərək 27,6 milyard manata bərabər olmuşdur.

Ticarət dövrüyünün 13 milyard 947,1 milyon manatın ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 13 milyard 630,3 milyon manatın qeyri-ərzaq məhsulları təşkil etmişdir. Satılmış məhsulların dəyəri 2018-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən real ifadədə müvafiq olaraq 2,6 və 3,3 faiz artmışdır.

Hesabat dövründə alıcıların son istehlak məqsədilə aldığı mallara xərclədiyi vəsaitin 45,9 faizi ərzaq məhsullarının, 4,7 faizi içkilər və bütün məmulatlarının, 18,1 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,2 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,5 faizi avtomobil yanacağına, 1,3 faizi əcazılıq və tibbi malların, 0,8 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,5 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Yanvar-sentyabr aylarında istehlak məhsullarının dəyər ifadəsində 20,9 faizi ticarət müəssisələri, 49,7 faizi fərdi sahibkarlar tərəfindən, 29,4 faizi isə bazar və yarmarkalarda satılmışdır. 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövrüyü real ifadədə müəssisələr üzrə 27,9, fərdi sahibkarlar üzrə 0,6 faiz artmış, bazar və yarmarkalarda isə 6,3 faiz azalmışdır.

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövrüyü 309,8 manat (2018-ci ilin müvafiq dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 13,5 manat çox) olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla hər ay 156,7 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 153,1 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

"Azərbaycan"

Koreya Respublikası Milli Assambleyasının sədri İçərişəhərlə tanış olub

Azərbaycanda səfərdə olan Koreya Respublikası Milli Assambleyasının sədri Mun Hi-saŋ oktyabrın 16-da dünya mədəni irs abidələrindən olan İçərişəhərlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaq gəzintiyə Orta əsr Şərq memarlığının şah əsəri, dünya əhəmiyyətli tarixi-memariq abidəsi olan Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi ilə tanışlıqdan başlayıb. Məlumat verilib ki, XV əsrin əvvəllərində inşa olunmuş tarixi abidənin tikililəri İçərişəhərin təpələrindən birinin ən hündür nöqtəsində yerləşir. O, Xəzər dənizindən və şəhərin ətrafındakı yüksəkliklərdən aydın görünür. Kompleks bugünküdək öz tarixi-memariq üstünlüyünü saxlamaqdadır.

Gəzintiyə zamanı qonağa UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilmiş "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu, həmçinin burada aparılan təmir, abadlaşdırma və bərpa işləri barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, İçərişəhər ərazisində müxtəlif əsərə aid nadir tarixi memarlıq abidələri qorunub saxlanılır. Sonra Qız

qalası ilə tanış olan qonağa Bakının rəmzlərindən biri sayılan abidənin tarixi bərədə məlumat verilib. Bildirilib ki, eramızdan əvvəl VII-VI əsrlərdə əsası qoyulmuş Qız qalası XII əsrdə bərpa edilib. Hündürlüyü 28 metr, diametri 16-16,5 metr olan abidə silindri formalı əsə qaladan və cənub tərəfdən ona bitişən iri dayağ tiki-

liden ibarətdir. Dünya əhəmiyyətli bu abidənin qorunub saxlanması və mövcud gərkmədə gələcək nəsillərə çatdırılması üçün Prezident İlham Əliyevin tapşırıqları əsasında 2009-2013-cü illərdə burada konservasiya işləri aparılıb. İçərişəhərlə tanışlıq qonaqda xoş təəssürat yaradıb.

Azərbaycan XİN Minsk qrupu həmsədrələrinin bölgəyə səfər marşrutuna münasibət bildirib

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva bölgəyə səfər edən ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin marşrutunun Yerevandan Qarabağa və yalnız ondan sonra Bakıya keçməsi ilə bağlı KİV-in suallarını cavablandırıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "bu, münasibətin hər iki tərəfi ilə razılaşdırılıbmı? Yoxsa o, həmsədrələrin özlərinin qərarıdır və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə hörmətsizlik kimi

qiymətləndirilə bilməli" suallarını cavablandıraraq Leyla Abdullayeva deyib: "Bildiyiniz kimi, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələri Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün vasitəçilik fəaliyyətlərini mövcud mandat əsasında həyata keçirirlər və həmin mandatda dair Azərbaycan tərəfinin də razılığı vardır. ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin hazırkı səfəri bu mandatın icrasını çərçivəsində onların regionumuzu növbəti gəlmişdir. Qeyd etmək isə

tərdik ki, həmsədrələr səfərlərini həyata keçirərək ənənəvi olaraq Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ bölgəsinin həm erməni, həm də azərbaycanlı icmaları ilə əlaqə saxlayır. Bu cür səfərlər bundan əvvəl də fəələrlə həyata keçirilib və tərəflərdən münasibətin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünə riayət edilməsi çərçivəsində həll edilməsi istiqamətində gürələ işlər kimi qiymətləndirilir".

Pambıq qəbulu məntəqələrinə bugünküdək 183 min tondan çox məhsul təhvil verilib

Oktyabrın 16-dək ölkə üzrə pambıq qəbulu məntəqələrinə 183 min tondan çox məhsul təhvil verilib.

Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 45,3 faiz çoxdur. Keçən il oktyabrın 16-dək 126 min ton pambıq tədarük olunmuşdu.

Qeyd edək ki, bu il pambıq yığımına 435 kombayn cəlb olunub. Sahələrdən məhsulun 90 faizinin kombaynlar vasitəsilə yığımi nəzərdə tutulur. Kombaynlarla kütləvi pambıq yığımına sentyabrın 24-də start verilib. "Aqrolizinq" ASC-nin yerli bölmələrində 34 ehtiyat kombayn var, zərurət yaranacağı təqdirdə bu kombaynlar da yığım prosesinə cəlb olunacaq.

Bu il Azərbaycanda 100111 hektar ərazidə pambıq ekilib. Saatlı (13741 hektar), Ağcabədi (10452 hektar), Biləsuvar (10257 hektar), Bərdə (10140 hektar), Beyləqan (9706 hektar), Səbırabad (8630 hektar), Salyan rayonu 4788,2 hektar, Samux rayonu 400, Tartar rayonu 3427,2 hektar, Yevlax şəhəri 2406,8 hektar, Zərdab rayonu 2264,0 hektar

16.10.2019-cu il tarixə pambıq tədarükünə dair operativ məlumat						
Rayonlar	Əkin sahəsi, hektar			16 oktyabr tarixə pambıq qəbulu məntəqələrinə təhvil verilməmiş, ton		
	2019-cu il	2018-ci il	2019-cu il 2018-ci ilə nisbətən	2019-cu il	2018-ci ilə nisbətən	
Respublika üzrə cəmi	100111,7	132512,0	75,5%	183077,01	126034,78	145,3%
Ağcabədi rayonu	10452,3	10000,0	104,5%	19717,01	13493,76	146,1%
Ağdam rayonu	2600,0	3100,0	83,9%	4619,45	3419,01	135,1%
Ağdaş rayonu	-	3185,0	-	-	2350,21	-
Ağsu rayonu	1000,0	2600,0	38,5%	609,00	1011,59	60,2%
Beyləqan rayonu	9706,1	9560,0	101,5%	15825,45	10928,37	144,8%
Bərdə rayonu	10140,0	9630,0	105,3%	18717,97	13112,30	142,8%
Biləsuvar rayonu	10257,7	12000,0	85,5%	18031,70	10166,62	1,8 dəfə
Cəlilabad rayonu	507,7	505,0	100,5%	695,51	545,67	127,5%
Füzuli rayonu	800,0	2100,0	38,1%	1090,93	1346,13	81,0%
Goranboy rayonu	3102,2	5000,0	62,0%	5616,02	5018,18	111,9%
Hacıqabul rayonu	400,0	1300,0	30,8%	373,27	611,70	61,0%
İmişli rayonu	7492,3	13645,0	54,9%	11570,56	8751,70	132,2%
Kürdəmir rayonu	2809,2	5030,0	55,8%	3886,09	3855,66	100,8%
Neftçala rayonu	5087,0	7000,0	72,7%	10242,62	6247,01	1,6 dəfə
Saatlı rayonu	13741,0	15815,0	86,9%	28751,56	17221,48	1,7 dəfə
Səbırabad rayonu	8630,0	13055,0	66,1%	16441,78	10133,27	1,6 dəfə
Salyan rayonu	4788,2	7055,0	67,9%	9733,44	6023,87	1,6 dəfə
Samux rayonu	-	400,0	-	-	334,28	-
Tartar rayonu	3427,2	3300,0	103,9%	8288,10	4287,87	1,9 dəfə
Ucar rayonu	500,0	2500,0	20,0%	779,41	963,84	80,9%
Yevlax şəhəri	2406,8	2500,0	96,3%	4259,09	3432,98	124,1%
Zərdab rayonu	2264,0	3232,0	70,0%	3828,05	2779,28	137,7%

Mənbə: Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi

Yeni nəşrlər

İctimai fikir tarixində dərin iz buraxan mütəfəkkir

Ötən əsrin əvvəllərindən etibarən Azərbaycanda və onun hüdudlarından kənar da cərəyan edən müxtəlif ictimai-siyasi proseslərdə fəal iştirak etmiş və milli oyanış hərəkatının daim ön sürələrində dayanmış və tənporvər şəxsiyyət, eyni zamanda müsəlman Şərqişində müasirləşmənin tərəfdarı kimi tanınmış Əhməd bəy Ağaoğlunun anadan olmasından 150 il keçir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Əhməd bəy Ağaoğlunun 150 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında 10 aprel 2019-cu il tarixdə imzaladığı sərəncamda qeyd edildiyi kimi, ümumxalq mənafeyinin qorunması namına çoxşaxəli, gərgin fəaliyyəti ərzində Əhməd bəy Ağaoğlu parlaq bədii-publistik və dolğun elmi-nəzəri irs yaratmış, Azərbaycanın ədəbi-mədəni, sosial-fəlsəfi fikri xəzinəsinin yeni ideya və konsepsiyaları daha da zənginləşməsinə diqqətəlayiq xidmətlər göstərmişdir.

məsi kitabda ilk baxışdan diqqəti cəlb edən məqamlardandır. Kitabı araya-ərsəyə gətirən tərtibçinin az qala bir monoqrafiya həcmində qələmə aldığı məqaləsində ümumiləşmiş, bir məcraya yönəldilmiş faktların zənginliyi həm də ondadır ki, burada istinad mənbələri çox, şəxsiyyətlərin fikirləri müxtəlifdir.

Onu yaxından tanıyan, Azərbaycan və Türkiyədəki fəaliyyətini ardıcıl izləyən, Əhməd bəyi özünə ustad və müəllim sayan iki görkəmli həmvətənimizin fikirləri də yuxarıdakı suala çox tutarlı cavabdır. Çünki burada müxtəlif rəqəsdən yanaşma var. Məşhur türkoloq-alim, "Azərbaycan Yurd Bilgisi" dərgisinin nəşri və redaktoru, professor Əhməd Cəfəroğlunun fikrinə, Əhməd Ağaoğlu heç vaxt hansısa təhlükə xofundan qorxub çəkinməyib: "...Gördüyü və qarşılaşdığı düşmənlərinə üzünə hücum etməmiş, maraqlı olduğu həyatının bütün nöqsanlarını bərabər ağıb oltarlığa qoymuş, cəhəllə mübarizə aparmış, xocasını, axundunu, mollasını tənqid və istehza hədəfinə çevirmişdi..."

Nəhayət, 1869-cu ildə Şuşada köklü-kömcəli bir Qarabağ türkünün ailəsində doğulmuş Əhməd bəy böyük Mirzə Fətəli tək ruhani-müctəhid olmağa hazırlanmışdır. Lakin "balaca, inçə, zərif" qadın kimi təqdim etdiyi anasının iradəsi hər şeyi dəyişmişdir. Dərslər rus dilində keçirildiyi Şuşa real məktəbində şəhərin yerli sakinləri içərisində birincilər sırasında ibtidai təhsilə başlamışdır. Son sinfi Tiflisdə tamamlayıb Peterburq Texnologiya İnstitutuna daxil olmaq istəyən Əhməd Ağaoğlunun keşməkeşli, maraqlı olduğu qəddər də əzəbli həyat yolu və millətinin işiqlı səbəhləri naminə səmərəli ictimai-siyasi, elmi, ədəbi fəaliyyəti haqqında kitabda bir-birindən zəngin faktlar, hadisələr var.

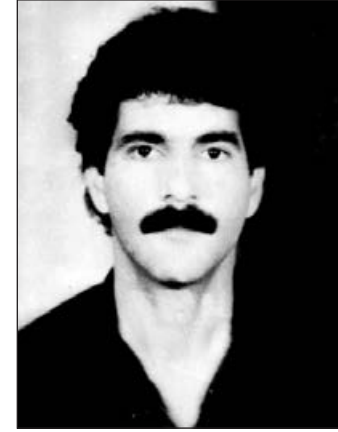
Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzinin təşəbbüsü ilə nəşr edilən "Mən kiməm?" adlı seçilmiş əsərlər külliyyatı anadan olmasından 150 illiyinin qeyd edildiyi bir vaxtda Əhməd Ağaoğlunun ensiklopedik şəxsiyyəti və zəngin yaradıcılıq irsini müasir Azərbaycan oxucusuna daha yaxından və yaxşı tanımaq məqsədi baxımından da sanballı töhfədir.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

VƏTƏN SƏNƏ OĞUL DEYİR

Ölümsüzlük zirvəsində

Söz soraqlarımızdan biri olan Hüseyn Cavid deyir: "Ölüm var ki, həyat qədr dəyərlidir, həyat var ki, ölmədən də zəhərli". Onun Vətəna xidmətdə keçən ömrü isə qısa, lakin çox dəyərlidir...

Deyərlər, Vətən uğrunda şəhid olanlar ölmür, onların ömür yolları qısa olsa da, daim nümünəyə çevrilir. Onlar bir məslək, bir əqidə, bir inam uğrunda vuruşub, qəhrəmancasına həlak olub, əbədiyyətə qovuşurlar. Asef də ömrünün 28-ci baharında Vətən, ana, torpaq uğrunda şirin canından, gənc ömründən keçdi. Bu, qəhrəmanlıq dastanına layiq bir ölümdür! İllər, əsrilər dəyişsə də, onlar ələ bu gənc yaşlarında qalacaq, belecə xatırlanacaq, şərifli ömürləri kədər notlarından eleyialar yazılacaq. Bu səs-səda Vətənin hər qarış torpağında, dağdaşında eks-səda verəcək.

Asef Fərecoy toy da ələməmiş, nişanlı idi. Bir payız günündə doğulduğu Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Yuxarı Daşarx kəndində toyu olacaqdı. Qara zurnanın "dəli nərsəsi" - "Cəngli"si dağlarda, daşlarda eks-səda verəcəkdi... Amma o gün gəlmədi.

Anası Gülsüm xalının toyu səbirsizliklə gözlədiyi məqamda qara bir xəbər ildırım sürəti ilə kəndə yayıldı. Vətən torpaqlarının işğaldan azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərin birində, 1994-cü ilin bahar fəsilində döyüşə qəhrəmancasına şəhid oldu. Payızda doğulmuşdu. 1966-cı il sentyabr ayının 28-də. Payızı bütün fəsilərdən üstün tutardı. Amma baharın allı-

axışardı. O vaxtlar Sədərək, Yaycı, Havuş postlarına əlavə könüllülər də gedirdi. Sədərək döyüşlərinin birində qolundan yaralansa da, həftənin bütün günlərini qaynar nöqtələrdə olurdu.

Ermənilərin qaniçən, qəddar hərəkətləri, bəd əməlləri onu rahat buraxmırdı. Həmin il güclü qara da yağmışdı. Bir tərəfdən də azğınlıq erməni silahlı quldur dəstələrinin qəfil hücumları vəziyyəti daha da gərginləşdirirdi. Asef və onun kimi qeyrətli oğullar o ağır günlərdə düşmənlə üz-üzə dayanmaqdan, gecələri səngərdə keçirməkdən çəkinmirdilər. Əsgərlik illərində Almaniyada aldığı hərbi təlimlər, müxtəlif silahlardan istifadəyə dərinləşməyi əldə etməsi onu mahir bir döyüşçü kimi formalaşdırmışdı. Üstəlik, o həm də idmançı idi. Ona görə də Qarabağa gedib cəbhə bölgələrində vuruşmaq, erməniləri yerində tutmaq onun istəyi idi.

1994-cü ilin yaz-İmtahan sessiyasında Asef oxuduğu ali məktəbə yox, birbaşa Qarabağa, ön cəbhəyə yollandı. Həmin il məktəbi bitirəcək, sonra işə evlənəcəkdı. Anası Gülsüm xala oğlunun toyuna hazırlaşır, yir-yığış edirdi. Ancaq 1994-cü ilin aprel ayında o getdi... Sən demə, bu, Asefin isti ocaqdan son gedişi imi. Ağdara uğrunda gedən döyüşlərə atıldı. Vuruşduğu batalyon düşmən mühasirəsinə düşmüş, yüzlərlə igid oğul onun kimi şəhid olmuşdu. Sağ qalanlar isə o döyüşlərin çox amansız olduğunu söyləyirlər...

Çox təəssüf ki, toyuna hazırlaşdıqları vaxt onun qara tabutu gəldi. Vaxt ayının 2-də doğma kəndində torpağa tapşırıldı. Bu hadisə hamının qa-

nını dondurdu. Atası Təvəkül kişi, anası Gülsüm xala bu acıya dözməyib dünyadan vaxtsız köçdü. Qardaş-bacılarının saçlarına dənd düşdü. Bu ocaqda, bu evdə hər şeyin dadı, duzu qaçdı. Öz əli ilə əkdiki güllər açmaq əvəzinə soldu, şəhidinə yas tutdu.

Asef Fərecoy əsl insana xas olan mənəvi dəyərlərə, yüksək əxlaqi keyfiyyətlərə malik bir gənc idi. Şərur elində onu kimdən soruşsaydın ağırduzlu haqqında tərif eşidərdik.

Ölümsüzlük zirvəsinə uçan Asifin şəhidliyinə ötən 24 il onu qocaltımadı, necə vardisa, eləcə də qaldı yaddaşlarda - gənc, qoçaq, cəsur, vətənpərvər...

Vaxtilə çalışdığı, şagirdlərinə vətənpərvərlik və sağlamlıq dərsi keçdiyi məktəb bu gün şəhid Asef Fərecoyun adını daşıyır. Məktəbin məzunları hər il bir qayda olaraq yüksək balla respublikamızın ali təhsil ocaqlarına qəbul olurlar. Şəhidin şərifinə bu laq-əbidə də ucaldı. Dərs dediyi kənd tam orta məktəbin qarşısında büstü qoyulub. Bu büst qəhrəman oğula doğulub boya-başa çatdığı kəndin, onun insanlarının hörmət və ehtiramının, xalq məhəbbətinin ifadəsidir. Bu gün kəndin hər bir sakininin qəlbində Asef ucaldı, mətinliyi yaşayır. Şəhid ucalığı işə ən yüksək zirvədir. Bu zirvədən o, elinə, obasına baxır, əbədiyaşarlıq qazanır. Bütün bunlar Asefin xatirəsi şərifinə edilib.

Adilə SƏFƏROVA, Əməkdar mədəniyyət işçisi Naxçıvan

Bakı Beynəlxalq Media Konfransının iştirakçıları Quba Soyqırımı Memorial Kompleksini ziyarət edib

"Qloballaşma dövründə mediyanın inkişaf trendləri: risklər və imkanlar" mövzusunda Bakı Beynəlxalq Media Konfransının iştirakçıları oktyabrın 16-da Qubaya səfər ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfrans iştirakçıları olan yerli və xarici media nümayəndələrini qarşılayan Quba Rayon Ləzgi Həkimliyinin başçısı Ziyəddin Əliyev qonaqlara rayonun tarixi, son dövrlərdə keçdiyi inkişaf yolu, burada yaşayan azsaylı xalqlar, Qubadakı tolerantlıq mühiti haqqında ətraflı məlumat verib.

Sonra konfrans iştirakçıları Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin Quba "ASAN heyət" kompleksi ilə yaxından tanış olublar. Diqqətə çatdırılıb ki, kompleksin "ASAN xidmət" mərkəzində Ədliyyə, Daxili İşlər, Vergilər, İqtisadiyyat, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirlikləri, Əmək Məsələləri Dövlət Komitəsi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Dövlət Miqrasiya Xidməti, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti və Milli Arxiv İdarəsi tərəfindən vətəndaşlara 30 növdən çox xidmət göstərilir. Eyni zamanda, mərkəzdə 112 növlü funksional yardımçı xidmətlər, o cümlədən bank, şığorta, hüquqi yardım, tərcümə və digər xidmətlər təşkil edilib. Quba "ASAN xidmət" mərkəzi Quba, Qusar, Xaçmaz və Şabran rayonları ərazisində qeydiyyata olan, ümumilikdə 500 minə yaxın vətəndaşa xidmət göstərir.

Daha sonra konfrans iştirakçıları "Qubakoçqar" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin kənd təsərrüfatı mallarının istehsalı zavodunda olublar. Zavod sutkada 4 ton fındıq və 2 ton quru meyvə istehsalı gücünə malikdir. Müəssisədə meyvələrin qurudulması, fındığın qovrulması və qablaşdırılması, alma çipsi istehsalı xətləri quraşdırılıb. Burada

tələbata uyğun olaraq əsənə, armud, gavalı, ərik, üzüm və alça quruları, həmçinin alma çipsi istehsalı olunaq müxtəlif çəkirlərdə paketlənir. Meyvə quruları sənaye üsulu ilə istehsal olunduğu üçün dadına, əmtəə görünüşünə və yüksək səviyyədə qablaşdırılmasına görə fərqlənir.

Quba Soyqırımı Memorial Kompleksini ziyarət zamanı qonaqlar ermənilərin törətdikləri soyqırımı haqqında ətraflı məlumatlandırılıb. Bildirilib ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə yaradı-

lan Quba Soyqırımı Memorial Kompleksi 2013-cü il sentyabrın 18-də açılıb. Kompleksdə XX əsrin əvvəllərində Quba şəhərinin müxtəlif ərazilərində ermənilərin o zaman burada aparılan tikinti-quruculuq işləri, əhalinin həyat tərzini haqqında fotolar var. Burada quraşdırılmış sensor ekranlı monitorinq xüsusi xəritədə ermənilərin ötan ərsərdə xalqımıza qarşı respublikamızın müxtəlif bölgələrində həyata keçirdikləri soyqırımı aktları barədə bir neçə dildə məlumat əldə etmək mümkündür. Quba soyqırımı məzarlığı

2007-ci il aprel 1-də əraziyə torpaq işləri görülməyə başlanılıb. Bundan sonra Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun əməkdaşları tərəfindən kütləvi məzarlıqda geniş tədqiqat işləri aparılıb. Tədqiqatlar nəticəsində məzarlıqın 1918-ci ildə ermənilərin yerli dinc əhaliyə qarşı törətdikləri soyqırımı ilə bağlı olduğu müəyyən edilib.

Qonaqlar Quba Soyqırımı Memorial Kompleksinin xatirə kitabına ürk sözlərini yazıblar.

Əzizi, doğması torpaqlarımızın azadlığı, ölkəmizin müstəqilliyi uğrunda şəhid olmuş ailələrin dərdi dərin olsa da, qürur hissələri də böyükdür. Bu hissələri onlara bəxş edən vətən sevgisi, torpaq təəssübkeşliyi, dövlətimizin şahidlərinin ruhuna bəslədiyi ehtiram və onların ailələrinə tükənməyən qayğısıdır.

Şəhid ailələri Prezident İlham Əliyevin daim diqqət mərkəzindədir. Dövlət başçısı və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva şəhid ailələrinin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün çoxsaylı tədbirlər həyata keçirməklə yanaşı, həm də həmişə onların dərdinə şərik olur, qayğıları və problemləri ilə maraqlanır. Bəlkə də belə bir ikinci dövlət tapmaq çətin olar ki, orada vətəndaş, ağır vəziyyətdə yaşayan, doğmasını-yaxınını itirən insana bu qədər diqqət və qayğı göstərilir.

İndiyədək 6650-dən çox şəhid ailəsinin dövlət tərəfindən mənzil, ev, 6000-dən çox şəhid ailəsinin isə minik avtomobilinə təmin edilməsi dövlətin şəhid ailələrinə göstərdiyi qayğıya aydın misaldır.

Daha bir önəmli dəstək keçən il aprel 11-də keçirilən prezident seçkilərindən sonra dövlət başçısı İlham Əliyevin imzaladığı ilk fərman oldu. "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş, ölmüş və hərbi əməliyyatlarla əlaqədar xəbərsiz itkin düşdüyünə görə ölmüş elan edilmiş hərbi qulluqçuların ailə üzvlərinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" fərmana əsasən, qeyd olunan şəhid hərbi qulluqçuların vərsələrinə 11 min manat məbləğində bərdəfəlik ödəmələri verilmişdir.

Vətən, xalq sevgisi idi onlara cəsarət verən. Düşmən də ölümün gözələrinə dik baxan mərd oğul və qızlarımızın cəsarətində heyran qalır.

Bununla belə, qeyri-bərabər döyüşlərdə yüzlərlə şəhid vermişik. İndi bu şəhidlərin ruhu qədirbilən xalqımız tərəfindən dəhim hörmətlə yad edilir, xatirələri əziz tutulur.

Dövlətin daim diqqət mərkəzində olan şəhid ailələri yüksək qayğı ilə əhatə olunub. Belə ki, ölkə rəhbərinin fərman və sərəncamları ilə onlara bir çox imtiyazlar verilmişdir. Dağılıq Qarabağ münaqişəsi başlayandan 300 nəfərdən artıq

Bu ilin yanvar ayında şəhid ailələri ilə görüş zamanı Prezident İlham Əliyev bu barədə demişdir: "Mənə verilən məlumata görə, üç mindən çox şəhid ailəsi 11 min manatlı alıb. Ancaq bu proses zamanı məlum oldu ki, vaxtilə müavinət alan vətəndaşların aldığı məbləğ bu gün verilən məbləğə üst-üstə düşmür. Yəni o illərdə - 1990-cı illərin əvvəllərində rəqəm böyük olsa da o vaxt 50 min manat nəzərdə tutulurdu, ancaq o vaxtın 50 min manatı bugünün 11 min manatı ilə heç də müqayisə oluna bilməz. Mən bu məsələ ilə bağlı ictimaiyyətə öz fikrimi bildirdim. Bildirdim ki, bu məsələ ciddi araşdırılmalıdır və burada iki əsas amil üstünlük təşkil etməlidir: qanun və ədalət. Bir tərəfdən, vaxtilə bu müavinət alan vətəndaşlar bu siyahıya daxil edilməmişdir, bunu qanun və qaydalar tələb edir. Digər tərəfdən, biz bütün məsələləri ədalətli həll etməliyik, bütün məsələlərə sosial ədalət prizmasından yanaşmalıyıq. Bunu nəzərə alaraq mən bu gün yeni fərman imzaladım".

Dövlət başçısının həmin fərmanı ilə 19 aprel 2018-ci il tarixli fərmanda dəyişiklik edilmişdir. Bu dəyişiklikə əsasən, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda 1997-ci il avqust ayının 2-dək şəhid olmuş 2725 şəhidin, o cümlədən 11 min manatdan az sığorta ödənişi almış 2264 şəhid hərbi qulluqçunun və 461 şəhid polis vərsələrinə də bərdəfəlik ödəmə verilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Beləliklə, bərdəfəlik ödəmələri alan şəhid vərsələrinin ümumi sayı 12268-ə çatdırılmışdır.

Bütün bunlar təkə maddi kömək, maliyyə dəstəyi deyil, həm də mənəvi dayaqdır. Bunlar o deməkdir ki, dövlət daim öz vətəndaşının yanındadır, onu unutmur, dərdinə şərik çıxır. Təsədüfi deyil ki, dövlət başçısı ilə hər görüşdə şəhid ailələrinin üzvləri onlara göstərilən böyük qayğını, səmimi münasibəti

yüksək dəyərləndirdiklərini söyləyirlər. Xalqımızın İlham Əliyev kimi vətəni və torpağını seven rahbəri olduğundan qürur duyduqlarını vurğulayırlar. Birinci xanım Mehriban Əliyevanın onlara daim qayğı göstərdiyinə görə minnətdarlıqlarını bildirirlər.

Prezident İlham Əliyev məcburi köçkünlər üçün salınmış "Qobu Park-2" yaşayış kompleksinin açılışına iştirak edərkən də bu münasibət özünü aydın göstərdi. Dövlət başçısı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Xocalı rayonundan məcburi köçkün, şəhid ailəsi Fəridə Cabbarovanın mənzilində oldular. Ev sahibəsi şəhid ailələrin bərdəfəlik 11 min manat yardım verildiyini onlara böyük dəstək olduğunu bildirdi. Göstərilən hərtərəfli diqqət və qayğıya görə minnətdarlıq etdi: "Çox sağ olsun, Mehriban xanımın da gördüyü işlər danılmazdır. Allah Sizi Səzi Azərbaycanca çox görməsin. Həmişə Azi bir yerdə görək, ölkəmizin başında olasınız və xalqımız Sizinlə daim fəxr etsin, qürurlansın".

Şəhid ailələrinə dövlət tərəfindən mənzillərin verilməsi davamlı prosesdir. Nazirlər Kabinetinin bu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafın yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Prezident İlham Əliyev cari ildə şəhid ailələrinə ən azı 800 mənzil verəcəyini bildirmişdir.

Tovuz rayonu Ağdam kəndinin sakini, Azərbaycan Milli Qəhrəmanı Nəzir Yusifovun atası Nəzir kişi deyir ki, məsələ yalnız dövlətin şəhid ailələrinə göstərdiyi maddi yardımında deyil: "Onəmi bir şərt də bizə bəslənən ehtiram, daim sayılıb-seçilməyimizdir. Bu məsələdə də bizim Prezidentimiz öndədir. Dövlətimizin şəhid ailələrinə göstərdiyi həm maddi, həm mənəvi dəstək bizim üçün böyük təsəllidir".

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Şəhid ailəsinə ev tikilir

şəhid verən Tovuz rayonunda da onların ailələrinə xüsusi qayğı ilə yanaşılır. Təz-təz bu ailələrə görüşən, arzu və isteklərini dinləyərək kömək göstərən rayon

rəhbərliyi bu dəfə daha bir şəhid ailəsinə sevindirmişdir. Belə ki, 1990-cı illərdə Ermənistandan didərgin düşmüş və sonralar cəbhəyə yollanaraq torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olan Sahib Namazovun ailəsi üçün yeni evin tikilməsinə başlanılmışdır. Hazırda binada hörgü işləri aparılır.

Şəhidin həyat yoldaşı Mehriban Quliyeva onlara göstərilən qayğıya görə dövlətimizə və Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq edərək dedi ki, ailəsinin yeni mənzilə təmin olunması Sahib Namazovuna da ruhuna bir rahatlıq gətirir.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qorluğu İdarəsinin Mənzil-Kommunal və Təmir Xidməti “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qorluğu İdarəsinin və Qala Dövlət Tarix Etnoqrafiya Qorluğu ərazilərində küçələrin işıqlandırılması işləri üçün elektrik mal-materialların satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir.
LOT-1: “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qorluğu İdarəsinin və Qala Dövlət Tarix Etnoqrafiya Qorluğu ərazilərində küçələrin işıqlandırılması işləri üçün elektrik mal-materialların satın alınması.
 Müqavilənin icra müddəti 20 dekabr 2019-cu il tarixinə kimi müəyyən edilir.
 Tender iştirakçıları <https://etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

İştirak haqqı: 100 (bir yüz) manat
VÖEN: 1700774621
H/h: AZ03AIB33050019443600287106
Bank: “Kapital Bank” ASC-nin İçərişəhər filialı
Kod: 200060
VÖEN (bank): 9900003611
M/h: AZ37NABZ 01350100000000001944
SWIFT: AIBAZZXX

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
 - tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
 - iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
 - tender təklifi dəyərini 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
 - Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
 - iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
 - iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
 - digər sənədlər: analoji işlərin yerinə yetirilməsinə dair iddiaçının potensial imkanları haqqında məlumat.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici diləki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). İddiaçıların tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatı ünvanlaya bilərlər.

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri **06 noyabr 2019-cu il saat 12:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatı sənədlərini **15 noyabr 2019-cu il saat 12:00-a** qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

İddiaçıların təklifləri **18 noyabr 2019-cu il saat 12:00-da** açıqlanacaq.

İddiaçıların açılış natiçələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.
Qeyd: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Protez-Ortopedik Bərpa Mərkəzi tərəfindən “Həzır reabilitasiya vasitələrinin” və “Protez-ortez məmulatları və ortopedik ayaqqabıların istehsalında istifadə olunan köməkçi mal-materialların” satın alınması üzrə keçirilmiş açıq tenderlərin qalibi “KASTELLUM INCORPORATED” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti olmuşdur.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Protez-Ortopedik Bərpa Mərkəzi tərəfindən 2019-cu il 04 oktyabr tarixdə “Dəri və yapışdırıcı vasitələrinin” satın alınması üzrə elektron satınalmalar yolu ilə elan olunmuş açıq tenderin davamında imtina olunur.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti

Özünüməşğulluq tədbirlərini həyata keçirmək məqsədilə əhalinin özünüməşğulluğunun təmin edilməsi üçün zəruri olan aktivlərin (inventarların, maşın və avadanlıqların) təkliflər sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirmək niyyətindədir. Maraqlanan təşkilatlar (012) 596 32 73 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 29 oktyabr 2019-cu il saat 17:00 tarixədək qəbul olunur.

İddiaçıların təklifləri 2019-cu il 30 oktyabr saat 15.00-da Bakı şəhəri, Salatin Əsgərova küçəsi, 85 ünvanında açıqlanacaq.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

LOT-1: “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qorluğu İdarəsinin və Qala Dövlət Tarix Etnoqrafiya Qorluğu ərazilərində küçələrin işıqlandırılması işləri üçün elektrik mal-materiallarının satın alınması üzrə 15 oktyabr 2019-cu il saat 11:00-da keçirilməsi nəzərdə tutulan tender iddiaçıların tender təklifi və tender təklifinin təminatı verilməməsi səbəbindən baş tutmamış və ləğv olunmuş hesab olunur.

Əlaqələndirici şəxs: Məhəmməd Əhmədov, telefon: (012) 492-24-27.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Cari ilin 23-24 oktyabr tarixlərində keçirilməsi nəzərdə tutulan “Beynəlxalq Enerji Xartiyası üzrə Forum”un təşkilatı işlərinin satın alınması ilə bağlı elan olunan açıq tender proseduru yetersayın olmaması səbəbindən ləğv edilmişdir.

Tender komissiyası

Tullantıların çeşidlənməsi zamanı 19-cu əsrə aid nadir kitab tapılıb

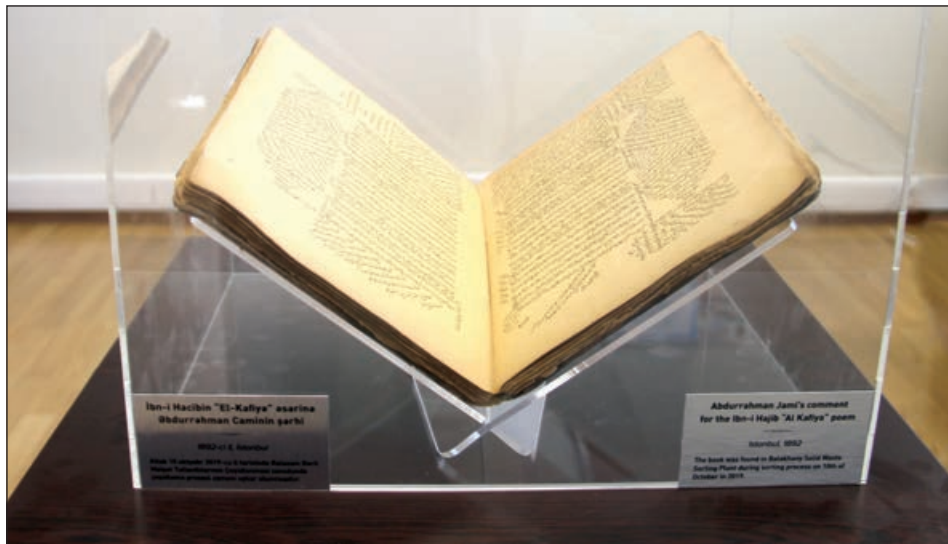
Balaxanı Bərk Məişət Tullantıların Çeşidlənməsi Zavodunda çeşidləmə prosesi zamanı 19-cu əsrdə dərc edilmiş nadir kitab tapılıb.

Şair, filosof və alim Abdurrahman Cəminin 12-ci əsrdə yaşamış Misir alimi İbn Həcibin “El-Kafiye” əsərinə şərh bərədə olan kitab 1892-ci ildə Ərəb dilində İstanbulda nəşr olunub.

Kitab hazırda Bərk Məişət Tullantıların Çeşidlənməsi Zavodunun “Qeyri-adi tapıntılar” guşəsində saxlanılır.

Qeyd edək ki, çeşidləmə zamanı aşkar olunan maraqlı əşyalar “Qeyri-adi tapıntılar” guşəsində “Təmiz Şəhər” ASC-yə təşkil olunan məlumat turlarının iştirakçılarına nümayiş edilir.

“Azərbaycan”

Beynəlxalq aləm

BMT Haitidə sülhməramlı missiyasını başa vurdu

BMT Haitidə sülhməramlıların fəaliyyətini başa çatdırmaq bərədə qərar qəbul etmişdir. 15 il davam etmiş sülhməramlı missiyası sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsi, habelə qanunun əliliyi və insan hüquqlarının müdafiəsi prinsiplərinin östəklənməsinə yönəlmiş siyasi missiya əvəzlənəcəkdir.

BMT-nin bəyanatında missiyanın ölkənin inkişafına verdiyi töhfə, sülhməramlıların 2010-cu ildə Haitidə baş vermiş dağıdıcı zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılmasında fəaliyyəti, habelə müxtəlif seçkilərin keçirilməsində köməyi vurğulanır.

Sülhməramlı missiya 2004-cü ilin iyunda bir neçə sərəhdə başlanmış silahlı münaqişə Prezident Bertran Aristidin ölkəni tərk etməsi ilə nəticələnmiş hadisələrdən sonra fəaliyyətə başlamışdır.

YPG/PKK terrorçuları İŞİD-in 10 fransalı üzvünü azadlığa buraxıblar

YPG/PKK terrorçu təşkilatı İŞİD-in 10 qadın üzvünü Suriya hərbçilərinin nəzarətində saxlanılan azadlığa buraxmışdır. Bu bərədə Fransanın “Parisien” qəzetinin Suriyadakı müxbirləri xəbər verirlər.

Məlumatla görə, Rəqqə şəhərinin 50 kilometrliyində yerləşən hərb düşərgəsindən Fransanın İŞİD üzvü olan 10 qadın vətəndaşları özlərinin 25 uşağı ilə birgə azadlığa buraxılmışdır. Qadınlardan biri demişdir ki, Fransalılar qəbul etmiş, kürdlər (YPG/PKK-nin üzvləri) isə onları Bəşşar Əsəd rejiminə təhvil vermək istəyirlər.

Məlumatda, həmçinin qeyd olunur ki, YPG/PKK terrorçu təşkilatının nəzarətində olan müxtəlif hərb düşərgələrində hələ də yüzlərlə fransız ailəsi saxlanılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bəxtiyar Sadiqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayilov Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov və komitənin üzvləri Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatı Hüseynbala Mirələmov Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin rəhbərliyi və kollektivi Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin rəhbərliyi və kollektivi Əməkdar elm xadimi, akademik

VASİM MƏMMƏDƏLİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev Əməkdar elm xadimi, akademik

VASİM MƏMMƏDƏLİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Ağaşaqqallar Şurasının sədri Fəttah Heydərov Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, komissiya üzvləri və katibliyin rəhbərliyi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Eldar Əzizov Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Azərenerji” ASC-nin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Cəlilabaddan Namiq Zeynalov Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin rəhbərliyi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə naziri Samir Şərifov Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasımov və professor-müəllim heyəti Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova və komitənin kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı və komitənin kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini Səyyad Aran ailəsi ilə birlikdə Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi agentliyin “2 №-li Xüsusi Təyinatlı Yol İstismarı” MMC-nin direktoru Rəşadət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüsal Kərimli və agentliyin kollektivi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Delta Telekom LTD” MMM-in baş direktoru Ramazan Vəliyev və müəssisənin kollektivi Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazova bacısı

ÇİÇƏK XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
 secretary@azerbaijan-news.az
 az.reklam@mail.ru
 azerbaijan-news@mail.ru
 www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
 Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
 538-97-96,
 Məsul katib - 539-43-23, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
 Məsul katib müavini - 539-44-91, Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
 Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
 539-84-41, 539-21-00, Mühəsiblik - 539-59-33
 İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sahifələndirilmiş, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılardakı fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8959
Sifariş 3449
Qiyməti 40 qəpik